# הלכות פרה אדומה

משנה תורה לרמב״ם

geulaquiz.com

# פרק א

א מִצְוַת פָּרָה אֲדֻמָּה שֶׁתִּהְיֶה בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אוֹ בַּת אַרְבַּע. וְאִם הָיְתָה זְקֵנָה כְּשֵׁרָה אֶלָּא שֶׁאֵין מַמְתִּינִין לָהּ שֶׁמָּא תַּשְׁחִיר וְתִפָּסֵל. וְאֵין לוֹקְחִין עֶגְלָה וּמְגַדְּלִין אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ב) "וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ פָּרָה" וְלֹא עֶגְלָה. לֹא מָצְאוּ אֶלָּא עֶגְלָה פּוֹסְקִין עָלֶיהָ דָּמִים וְתִהְיֶה אֵצֶל בְּעָלֶיהָ עַד שֶׁתַּגְדִּיל וְתֵעָשֶׂה פָּרָה. וְלוֹקְחִין אוֹתָהּ מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה:

ב זֶה שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה (במדבר יט ב) "תְּמִימָה" תְּמִימַת אַדְמִימוּת לֹא תְּמִימַת קוֹמָה אֶלָּא אִם הָיְתָה נַנָּסָה כְּשֵׁרָה כִּשְׁאָר הַקָּדָשִׁים. הָיוּ בָהּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת לְבָנוֹת אוֹ שְׁחוֹרוֹת בְּתוֹךְ גַּמָּא אַחַת אוֹ בְּתוֹךְ שְׁנֵי כוֹסוֹת וְהֵן מֻנָּחוֹת זוֹ עַל זוֹ פְּסוּלָה:

ג הָיוּ בָהּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת עִקָּרָן מַאֲדִים וְרֹאשָׁן מַשְׁחִיר עִקָּרָן מַשְׁחִיר וְרֹאשָׁן מַאֲדִים הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הָעִקָּר. וְגוֹזְזִין בְּמִסְפָּרַיִם אֶת רֹאשָׁן הַמַּשְׁחִיר וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִשּׁוּם גִּזָּה בְּקָדָשִׁים שֶׁאֵין כַּוָּנָתוֹ לָגֹז:

ד וְצָרִיךְ שֶׁיִּשָּׁאֵר מִן הַמַּאֲדִים כְּדֵי שֶׁיִּנָּטֵל בְּזוּג שֶׁכָּל שְׂעָרָה שֶׁאֵינָהּ נִטֶּלֶת בְּזוּג הֲרֵי הִיא כְּאִלּוּ אֵינָהּ. לְפִיכָךְ אִם הָיוּ בָהּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת לְבָנוֹת אוֹ שְׁחוֹרוֹת שֶׁאֵינָן נִלְקָטִין בְּזוּג הֲרֵי זוֹ כְּשֵׁרָה:

ה הָיוּ קְרָנֶיהָ אוֹ טְלָפֶיהָ שְׁחוֹרִים יָגוֹד. גַּלְגַּל הָעַיִן וְהַשִּׁנַּיִם וְהַלָּשׁוֹן אֵין מַרְאֵיהֶן פּוֹסְלִים בְּפָרָה:

ו הָיְתָה בָהּ יַבֶּלֶת וַחֲתָכָהּ. אַף עַל פִּי שֶׁצָּמַח בִּמְקוֹמָהּ שֵׂעָר אָדֹם פְּסוּלָה:

ז כָּל הַמּוּמִין הַפּוֹסְלִין בְּקָדָשִׁים פּוֹסְלִין בְּפָרָה שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ב) "אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם". הָיְתָה יוֹצֵא דֹּפֶן אוֹ מְחִיר אוֹ אִתְנָן אוֹ טְרֵפָה אוֹ שֶׁנִּרְבְּעָה פְּסוּלָה. שֶׁכָּל הַפּוֹסְלִין אֶת הַקָּדָשִׁים לַמִּזְבֵּחַ פּוֹסְלִין אֶת הַפָּרָה וְאַף עַל פִּי שֶׁהִיא כְּקָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת הוֹאִיל וּקְרָאָהּ הַכָּתוּב חַטָּאת. וּמֵתָר לִקַּח אוֹתָהּ מִן הָעַכּוּ"ם וְאֵין חוֹשְׁשִׁין שֶׁמָּא רְבָעָהּ הָעַכּוּ"ם שֶׁאֵינוֹ מַפְסִיד בְּהֶמְתּוֹ. יִתֵּרָה פָּרָה עַל הַקָּדָשִׁים שֶׁהֲעֲבוֹדָה פּוֹסֶלֶת בָּהּ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ב) "אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עֹל" וּבְעֶגְלָה עֲרוּפָה אוֹמֵר (דברים כא ג) "אֲשֶׁר לֹא עֻבַּד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא מָשְׁכָה בְּעֹל" מָה עֹל הָאָמוּר בְּעֶגְלָה עֲשָׂה שְׁאָר עֲבוֹדוֹת כְּעֹל אַף עֹל הָאָמוּר בְּפָרָה יִפְסֹל בָּהּ שְׁאָר עֲבוֹדוֹת כְּעֹל. אֶלָּא שֶׁהָעֹל פּוֹסֵל בֵּין בִּשְׁעַת עֲבוֹדָה בֵּין שֶׁלֹּא בִּשְׁעַת עֲבוֹדָה וּשְׁאָר עֲבוֹדוֹת אֵין פּוֹסְלוֹת אֶלָּא בִּשְׁעַת עֲבוֹדָה. כֵּיצַד. קֶשֶׁר עָלֶיהָ הָעֹל אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא חָרַשׁ בָּהּ פְּסוּלָה. הִכְנִיסָהּ לָדוּשׁ אֵינָהּ נִפְסֶלֶת עַד שֶׁיָּדוּשׁ בָּהּ. וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה. רָכַב עָלֶיהָ. נִשְׁעַן עָלֶיהָ. נִתְלָה בִּזְנָבָהּ. וְעָבַר בָּהּ אֶת הַנָּהָר. קִפֵּל עָלֶיהָ אֶת הַמּוֹסֶרָה. נָתַן טַלִּיתוֹ עָלֶיהָ. נָתַן עָלֶיהָ כְּסוּת שֶׁל שַׂקִּים. פְּסוּלָה. קְשָׁרָהּ בְּמוֹסֶרָה אִם הָיְתָה מוּרֶדֶת וּצְרִיכָה שְׁמִירָה כְּשֵׁרָה וְאִם לָאו פְּסוּלָה שֶׁכָּל שְׁמִירָה שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה מְשׁוֹי הִוא. עָשָׂה בָּהּ סַנְדָּל שֶׁלֹּא תַּחְלִק. פֵּרֵשׁ טַלִּיתוֹ עָלֶיהָ מִפְּנֵי הַזְּבוּבִין. כְּשֵׁרָה. זֶה הַכְּלָל כָּל שֶׁהוּא לְצָרְכָּהּ כְּשֵׁרָה לְצֹרֶךְ אַחֵר פְּסוּלָה. נַעֲשֵׂית בָּהּ מְלָאכָה מֵאֲלֵיהֶן אוֹ שֶׁעָלָה עָלֶיהָ עֹל מֵאֲלֵיהֶן. אִם לִרְצוֹנוֹ פְּסוּלָה שֶׁנֶּאֱמַר אֲשֶׁר לֹא עֻבַּד בָּהּ שֶׁאִם עֻבַּד בָּהּ לִרְצוֹנוֹ הֲרֵי זֶה כְּמִי שֶׁעֻבַּד בָּהּ. לְפִיכָךְ אִם שָׁכַן עָלֶיהָ הָעוֹף כְּשֵׁרָה. עָלָה עָלֶיהָ זָכָר פְּסוּלָה. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר שֶׁהַמְעֻבֶּרֶת פְּסוּלָה. הִכְנִיסָהּ לִרְבָקָה וְדָשָׁה מֵאֲלֵיהֶן כְּשֵׁרָה. הִכְנִיסָהּ כְּדֵי שֶׁתִּינַק וְתָדוּשׁ פְּסוּלָה שֶׁהֲרֵי עָשָׂה לִרְצוֹנוֹ. וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה:

ח פָּרָה שֶׁנּוֹלַד בָּהּ פְּסוּל תִּפָּדֶה. וְכֵן אִם מֵתָה תִּפָּדֶה מִפְּנֵי עוֹרָהּ. אֲבָל לֹא לְהַאֲכִיל בְּשָׂרָהּ לִכְלָבִים:

ט נִשְׁחֲטָה לְשֵׁם חֻלִּין תִּפָּדֶה וְאֵינָהּ מְכַפֶּרֶת. נִשְׁחֲטָה עַל גַּב מַעֲרַכְתָּהּ אֵין לָהּ פִּדְיוֹן עוֹלָמִית:

י לָקְחוּ פָּרָה וּמְצָאוּ אַחֶרֶת נָאָה מִמֶּנָּה הֲרֵי זוֹ תִּפָּדֶה שֶׁלֹּא בְּמוּם:

יא אַף כֹּהֵן הֶדְיוֹט כָּשֵׁר לִשְׂרֹפַת הַפָּרָה שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ג) "וּנְתַתֶּם אֹתָהּ אֶל אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן" וַעֲדַיִן אַהֲרֹן הָיָה קַיָּם. וּמִפִּי הַשְּׁמוּעָה לָמְדוּ זוֹ נַעֲשֵׂית בְּאֶלְעָזָר וְשָׁאַר כָּל הַפָּרוֹת בֵּין בְּכֹהֵן גָּדוֹל בֵּין בְּכֹהֵן הֶדְיוֹט:

יב וְהָעוֹשֶׂה אוֹתָהּ לוֹבֵשׁ אַרְבָּעָה כֵּלִים שֶׁל כֹּהֵן הֶדְיוֹט. בֵּין שֶׁעֲשָׂאָהּ כֹּהֵן הֶדְיוֹט בֵּין שֶׁעֲשָׂאָהּ כֹּהֵן גָּדוֹל:

יג כָּל הָעוֹסְקִין בַּפָּרָה מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף שֶׁהָיוּ טְבוּלֵי יוֹם כְּשֵׁרִים לְמַעֲשֵׂה הַפָּרָה וּלְקָדֵשׁ וּלְהַזּוֹת מֵאֶפְרָהּ וְאַף עַל פִּי שֶׁעֲדַיִן לֹא הֶעֱרִיב שִׁמְשָׁן. שֶׁזֶּה שֶׁנֶּאֱמַר בְּכָל הַפָּרָשָׁה (במדבר יט ט) "אִישׁ טָהוֹר" הוּא הַטָּהוֹר לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ טָהוֹר לִתְרוּמָה עַד שֶׁיַּעֲרִיב שִׁמְשׁוֹ הֲרֵי זֶה טָהוֹר לְפָרָה:

יד הַצְּדוֹקִין הָיוּ אוֹמְרִים שֶׁאֵין מַעֲשֵׂה הַפָּרָה כָּשֵׁר אֶלָּא בִּמְעֹרְבֵי שֶׁמֶשׁ. לְפִיכָךְ הָיוּ בֵּית דִּין בְּבֵית שֵׁנִי מְטַמְּאִין אֶת הַכֹּהֵן הַשּׂוֹרֵף אֶת הַפָּרָה בְּשֶׁרֶץ וְכֵיוָצֵא בּוֹ וְטוֹבֵל וְאַחַר כָּךְ עוֹסֵק בָּהּ כְּדֵי לְבַטֵּל דִּבְרֵי אֵלּוּ הַזֹּדִים שֶׁמּוֹרִים מֵהָעוֹלָה עַל רוּחָם לֹא מִן הַקַּבָּלָה. וְכֵן כָּל הַכֵּלִים שֶׁמַּכְנִיסִין לְתוֹכָם אֲפֵר הַפָּרָה כֻּלָּם טְבוּלֵי

יוֹם׃

**טו** הַחוֹתֵךְ שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁל קָנֶה לְהַנִּיחַ בָּהּ אֵפֶר חַטָּאת יְטַמֵּא אוֹתָהּ וְיִטְבְּלֶנָּה וְאַחַר כָּךְ יַנִּיחַ בָּהּ. וְהַחוֹתְכָהּ וְהַמַּטְבִּילָהּ טָעוּן טְבִילָה מִפְּנֵי שֶׁעֲשָׂאוּהָ כִּטְמֵא מֵת בַּשְּׁבִיעִי שֶׁלּוֹ וּלְפִיכָךְ אֵינָהּ צְרִיכָה הַזָּאָה שְׁלִישִׁי וּשְׁבִיעִי אֶלָּא מְטַמְּאָהּ כְּדֵי לְהַרְאוֹת לַצְּדוּקִין וּמַטְבִּילָהּ וְנוֹתֵן בָּהּ׃

## פרק ב

**א** מַעֲלוֹת יְתֵרוֹת עָשׂוּ בְּטָהֳרַת פָּרָה אֲדֻמָּה וְהַרְחָקוֹת גְּדוֹלוֹת הִרְחִיקוּ מִטֻּמְאַת הַמֵּת בְּכָל מַעֲשֶׂיהָ. מִפְּנֵי שֶׁהִיא כְּשֵׁרָה בִּטְבוּלֵי יוֹם חָשׁוּ שֶׁמָּא יָבוֹאוּ לְזַלְזֵל בָּהּ. וּמִפְּנֵי זֶה כְּשֶׁמַּפְרִישִׁין הַכֹּהֵן הַשּׂוֹרֵף אוֹתָהּ מַפְרִישִׁין אוֹתוֹ לִלְשְׁכָּה מוּכֶנֶת בָּעֲזָרָה. וּבֵית אֶבֶן הָיְתָה נִקְרֵאת מִפְּנֵי שֶׁכָּל כֵּלֶיהָ כְּלֵי אֲבָנִים שֶׁאֵין מְקַבְּלִין טֻמְאָה. וּבִכְלֵי הָאֶבֶן הָיָה מִשְׁתַּמֵּשׁ כָּל שִׁבְעַת יְמֵי הַהַפְרָשָׁה. וְלֹא הָיוּ נוֹגְעִין בּוֹ אֶחָיו הַכֹּהֲנִים כְּדֵי לְהַרְבּוֹת בְּטָהֳרָתוֹ׃

**ב** שִׁבְעַת יָמִים קֹדֶם שְׂרֵפַת הַפָּרָה מַפְרִישִׁין כֹּהֵן הַשּׂוֹרֵף אוֹתָהּ מִבֵּיתוֹ. כֵּיצַד מַפְרִישִׁין כֹּהֵן גָּדוֹל לַעֲבוֹדַת יוֹם הַכִּפּוּרִים. וְדָבָר זֶה קִבָּלָה מִמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ. וְכֵן מַפְרִישִׁין אוֹתוֹ מֵאִשְׁתּוֹ שֶׁמָּא תִּמָּצֵא נִדָּה וְיִהְיֶה טָמֵא שִׁבְעַת יָמִים׃

**ג** הַלִּשְׁכָּה שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב בָּהּ כָּל שִׁבְעָה צְפוֹנִית מִזְרָחִית הָיְתָה. כְּדֵי לְהַזְכִּירוֹ שֶׁהִיא כְּחַטָּאת הַנִּשְׁחֶטֶת בַּצָּפוֹן אַף עַל פִּי שֶׁהִיא נִשְׁחֶטֶת בַּחוּץ׃

**ד** כָּל יוֹם וְיוֹם מִשִּׁבְעַת יְמֵי הַהַפְרָשָׁה מַזִּין עָלָיו מֵי חַטָּאת. שֶׁמָּא נִטְמָא לְמֵת וְהוּא לֹא יָדַע. חוּץ מִיּוֹם רְבִיעִי לְהַפְרָשָׁה שֶׁאֵין צָרִיךְ הַזָּאָה לְפִי שֶׁאִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יִהְיֶה לֹא שְׁלִישִׁי לְטֻמְאָתוֹ וְלֹא שְׁבִיעִי. שֶׁאֵין הַזָּאָה בַּשְּׁבִיעִי עוֹלָה מִשּׁוּם הַזָּאַת שְׁבִיעִי עַד שֶׁיְּזֶה בַּשְּׁלִישִׁי מִלְּפָנֶיהָ. וּמִן הַדִּין הָיָה שֶׁאֵין צָרִיךְ הַזָּאָה אֶלָּא בְּשְׁלִישִׁי וּשְׁבִיעִי לְהַפְרָשָׁה בִּלְבַד וְזֶה שֶׁמַּזִּין יוֹם אַחַר יוֹם מַעֲלָה יְתֵרָה עָשׂוּ בְּפָרָה׃

**ה** בִּרְבִיעִי בְּשַׁבָּת הָיוּ מַפְרִישִׁין אוֹתוֹ כְּדֵי שֶׁיָּחוּל רְבִיעִי שֶׁלּוֹ לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת. שֶׁהַהַזָּיָה אֵינָהּ דּוֹחָה שַׁבָּת וְהָרְבִיעִי אֵין צָרִיךְ הַזָּיָה׃

**ו** בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִימֵי הַהַפְרָשָׁה שֶׁמַּזִּין עָלָיו בָּהֶם. מַזִּין מֵאֵפֶר פָּרָה מִן הַפָּרוֹת שֶׁנִּשְׂרְפוּ כְּבָר. וְאִם לֹא הָיָה שָׁם אֶלָּא אֵפֶר פָּרָה אַחַת בִּלְבַד מַזִּין מִמֶּנּוּ עָלָיו כָּל הַשִּׁשָּׁה׃

**ז** כְּשֶׁמַּזִּין עָלָיו בִּימֵי הַהַפְרָשָׁה אֵין מַזֶּה עָלָיו אֶלָּא אָדָם שֶׁלֹּא נִטְמָא בְּמֵת מֵעוֹלָם שֶׁהַמַּזֶּה צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה טָהוֹר. וְאִם תֹּאמַר יַזֶּה עָלָיו אִישׁ שֶׁנִּטְמָא וְהַזֶּה עָלָיו. שֶׁמָּא זֶה שֶׁהִזָּה עָלָיו לֹא הָיָה טָהוֹר מִטֻּמְאַת מֵת. וְכֵן הַכֵּלִים שֶׁמְּמַלְּאִין בָּהֶן וּמְקַדְּשִׁין לְהַזּוֹת עַל הַכֹּהֵן הַשּׂוֹרֵף כֻּלָּם כְּלֵי אֲבָנִים הָיוּ שֶׁאֵין מְקַבְּלִין טֻמְאָה. וְכָל אֵלּוּ הַדְּבָרִים מַעֲלוֹת יְתֵרוֹת הֵן שֶׁעָשׂוּ בָּהּ. וְכֵיצַד יִמָּצֵא אִישׁ שֶׁלֹּא נִטְמָא בְּמֵת מֵעוֹלָם. חֲצֵרוֹת הָיוּ בִּירוּשָׁלַיִם בְּנוּיוֹת עַל גַּבֵּי הַסֶּלַע וְתַחְתֵּיהֶן חָלוּל מִפְּנֵי קֶבֶר הַתְּהוֹם. וּמְבִיאִין הָיוּ נָשִׁים עֻבָּרוֹת וְיוֹלְדוֹת שָׁם וּמְגַדְּלוֹת שָׁם אֶת בְּנֵיהֶם. וּכְשֶׁיִּרְצוּ לְהַזּוֹת עַל הַכֹּהֵן הַשּׂוֹרֵף מְבִיאִין שְׁוָרִים מִפְּנֵי שֶׁכְּרֵסֵיהֶן נְפוּחוֹת וּמַנִּיחִים עַל גַּבֵּיהֶן דְּלָתוֹת וְיוֹשְׁבִין הַתִּינוֹקוֹת עַל גַּבֵּי הַדְּלָתוֹת כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה הָאֹהֶל מַבְדִּיל בֵּינָם לְבֵין הָאָרֶץ מִפְּנֵי קֶבֶר הַתְּהוֹם. וְכוֹסוֹת שֶׁל אֶבֶן בְּיָדָם וְהוֹלְכִין לַשִּׁילוֹחַ. הִגִּיעוּ לַשִּׁילוֹחַ יוֹרְדִין שָׁם וּמְמַלְּאִין שֶׁאֵין לָחוּשׁ שָׁם מִפְּנֵי קֶבֶר הַתְּהוֹם שֶׁאֵין דֶּרֶךְ בְּנֵי אָדָם לִקְבֹּר בַּנְּהָרוֹת. וְעוֹלִין וְיוֹשְׁבִין עַל גַּבֵּי הַדְּלָתוֹת וְהוֹלְכִין עַד שֶׁמַּגִּיעִין לְהַר הַבַּיִת. הִגִּיעוּ לְהַר הַבַּיִת יוֹרְדִין וּמְהַלְּכִין עַל רַגְלֵיהֶן מִפְּנֵי שֶׁכָּל הַר הַבַּיִת וְהָעֲזָרוֹת תַּחְתֵּיהֶן הָיָה חָלוּל מִפְּנֵי קֶבֶר הַתְּהוֹם. וּמְהַלְּכִין עַד פֶּתַח הָעֲזָרָה. וּבְפֶתַח הָעֲזָרָה הָיָה קָלָל שֶׁל אֵפֶר נוֹטְלִין הָאֵפֶר וְנוֹתְנִין בַּמַּיִם שֶׁבַּכּוֹסוֹת וּמַזִּין עַל הַכֹּהֵן הַשּׂוֹרֵף. וּמַטְבִּילִין הָיוּ הַתִּינוֹקוֹת שֶׁמְּמַלְּאִין וּמְקַדְּשִׁין וּמַזִּין עַל הַשּׂוֹרֵף אַף עַל פִּי שֶׁהֵן טְהוֹרִין מִטֻּמְאַת הַמֵּת שֶׁמָּא נִטְמְאוּ בְּטֻמְאָה אַחֶרֶת׃

**ח** תִּינוֹק שֶׁטָּבַל לְמַלְאוֹת וּלְהַזּוֹת לֹא יְמַלֵּא בְּכֵלָיו תִּינוֹק אַחֵר אַף עַל פִּי שֶׁטָּבַל. וְתִינוֹק שֶׁטָּבַל לְהַזּוֹת עַל כֹּהֵן זֶה אֵינוֹ מַזֶּה עַל כֹּהֵן אַחֵר עַד שֶׁיִּטְבֹּל לְשֵׁם מַעֲשֶׂה זֶה הַכֹּהֵן. וְכֵן כֵּלִים שֶׁטִּהֲרוּם לְחַטָּאת זוֹ וּבְנֵי אָדָם שֶׁטִּהֲרוּם לְחַטָּאת זוֹ לֹא יִתְעַסֵּק בָּהֶם בְּפָרָה אַחֶרֶת עַד שֶׁיִּטְבְּלוּ לִשְׁמָהּ. וְכָל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ מַעֲלוֹת יְתֵרוֹת בְּפָרָה׃

## פרק ג

**א** אֵין שׂוֹרְפִין אֶת הַפָּרָה אֶלָּא חוּץ לְהַר הַבַּיִת שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ג) "וְהוֹצִיא אֹתָהּ" אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה. וּבְהַר הַמִּשְׁחָה הָיוּ שׂוֹרְפִין אוֹתָהּ. וְכֶבֶשׁ הָיוּ עוֹשִׂין מֵהַר הַבַּיִת לְהַר הַמִּשְׁחָה וְתַחְתָּיו בָּנוּי כִּפִּין כִּפִּין וְכִפָּה עַל כָּל שְׁנֵי כִפִּין כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ שְׁנֵי רַגְלֵי הַכִּפָּה עַל גַּג שְׁנֵי כִפִּין שֶׁתַּחְתֶּיהָ. כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה תַּחַת הַכֹּל חָלוּל מִפְּנֵי קֶבֶר הַתְּהוֹם. אַף מְקוֹם שְׂרֵפָתָהּ וּמְקוֹם הַטְּבִילָה שֶׁהָיוּ בְּהַר הַמִּשְׁחָה תַּחְתֵּיהֶן חָלוּל מִפְּנֵי קֶבֶר הַתְּהוֹם. וְהַפָּרָה וְהַשּׂוֹרֵף וְכָל הַמִּסְעָדִין בִּשְׂרֵפָתָהּ יוֹצְאִין מֵהַר הַבַּיִת לְהַר הַמִּשְׁחָה עַל גַּבֵּי כֶּבֶשׁ זֶה׃

ב כֵּיצַד שׁוֹרְפִין אוֹתָהּ. זְקֵנֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ מַקְדִּימִין בְּרַגְלֵיהֶן לְהַר הַמִּשְׁחָה וּבֵית טְבִילָה הָיָה שָׁם. וְכֹהֵן וְהַמְסַעֲדִין בִּשְׂרָפָתָהּ וְהַפָּרָה יוֹצְאִין עַל הַכֶּבֶשׁ וּבָאִין לְהַר הַמִּשְׁחָה. וּמְטַמְּאִין אֶת הַכֹּהֵן וְסוֹמְכִין הַזְּקֵנִים אֶת יְדֵיהֶם עַל הַכֹּהֵן וְאוֹמְרִים לוֹ טְבֹל אַחַת. וְאִם הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל אוֹמְרִים לוֹ אִישִׁי כֹּהֵן גָּדוֹל טְבֹל אַחַת. יָרַד וְטָבַל וְעָלָה וְנִסְתַּפֵּג. וְעֵצִים מְסֻדָּרִים הָיוּ שָׁם אֲרָזִים אַלּוֹנִים וּבְרוֹשִׁים וַעֲצֵי תְּאֵנָה חֲלָקָה. וְעוֹשִׂין מַעֲרָכָה כְּמִין מִגְדָּל וּמְפַתְּחִין בָּהּ חַלּוֹנוֹת כְּדֵי שֶׁתְּהֵיֶה הָאוּר מְלַבֶּבֶת בָּהֶן. וּמַרְאֶה הַמַּעֲרָכָה בְּמַעֲרָב. וְכוֹפְתִין אֶת הַפָּרָה בְּחֶבֶל שֶׁל מֶגֶב וְנוֹתְנִין אוֹתָהּ עַל גַּבֵּי הַמַּעֲרָכָה רֹאשָׁהּ לְדָרוֹם וּפָנֶיהָ לְמַעֲרָב. הַכֹּהֵן עוֹמֵד בַּמִּזְרָח וּפָנָיו לַמַּעֲרָב. שׁוֹחֵט בִּימִינוֹ וּמְקַבֵּל הַדָּם בִּשְׂמֹאלוֹ. וּמַזֶּה בְּאֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן הַדָּם שֶׁבְּכַפּוֹ הַשְּׂמְאלִית שֶׁבַע פְּעָמִים כְּנֶגֶד בֵּית קָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים. עַל כָּל הַזָּאָה טְבִילַת אֶצְבַּע בְּדָם. וּשְׁיָרֵי הַדָּם שֶׁבָּאֶצְבַּע פְּסוּלִים לְהַזָּיָה לְפִיכָךְ עַל כָּל הַזָּאָה מְקַנֵּחַ אֶצְבָּעוֹ בְּגוּפָהּ שֶׁל פָּרָה. גָּמַר מִלְּהַזּוֹת מְקַנֵּחַ אֶת יָדָיו בְּגוּפָהּ שֶׁל פָּרָה וְיוֹרֵד מִן הַמַּעֲרָכָה וְהִצִּית אֶת הָאֵשׁ בְּעֵצִים קְטַנִּים וְהַכְנִיסָן תַּחַת עֲצֵי הַמַּעֲרָכָה וְהִתְחִיל הָאֵשׁ בָּהּ וְהַכֹּהֵן עוֹמֵד בְּרָחוֹק וּמְשַׁמֵּר לָהּ עַד שֶׁיְּצֵאת אֶת הָאוּר בְּרֻבָּהּ וְתִקָּרַע בְּטָנָהּ. וְאַחַר כָּךְ נוֹטֵל עֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב אֵין פָּחוֹת מִטֶּפַח וְצֶמֶר צָבוּעַ בְּתוֹלַעַת מִשְׁקַל חֲמִשָּׁה סְלָעִים וְאוֹמֵר לָעוֹמְדִים שָׁם. עֵץ אֶרֶז זֶה עֵץ אֶרֶז זֶה עֵץ אֶרֶז זֶה. אֵזוֹב זֶה אֵזוֹב זֶה אֵזוֹב זֶה. שְׁנִי תּוֹלַעַת זֶה שְׁנִי תּוֹלַעַת זֶה שְׁנִי תּוֹלַעַת זֶה. שָׁלֹשׁ פְּעָמִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְהֵן אוֹמְרִין לוֹ הֵין הֵין הֵין שָׁלֹשׁ פְּעָמִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְכָל כָּךְ לָמָּה לְפִי שֶׁמִּינֵי אֲרָזִים שִׁבְעָה הֵן וּמִינֵי אֵזוֹב אַרְבָּעָה וְהַצָּבוּעַ אָדֹם יֵשׁ שֶׁצּוֹבְעִין אוֹתוֹ בְּפוּאָה וְיֵשׁ שֶׁצּוֹבְעִין אוֹתוֹ בְּלַכָּא וְיֵשׁ שֶׁצּוֹבְעִין אוֹתוֹ בְּתוֹלַעַת וְהַתּוֹלַעַת הִיא הַנִּקְרֶאת הָאַדַּמִּים בְּיוֹתֵר הַדּוֹמִים לְנַרְעִינֵי הֶחָרוּבִים וְהֵן כְּמוֹ הָאוֹג וְתוֹלַעַת כְּמוֹ יַתּוּשׁ יֵשׁ בְּכָל גַּרְגִּיר מֵהֶן וּלְפִיכָךְ מוֹדִיעַ לַכֹּל וּמְגַלֶּה לָהֶן שֶׁאִלּוּ הֵן הַמִּינִים הָאֲמוּרִים בַּתּוֹרָה. וְהָאֵזוֹב הָאָמוּר בַּתּוֹרָה הוּא הָאֵזוֹב שֶׁאוֹכְלִין אוֹתוֹ בַּעֲלֵי בָּתִּים וּמִתְבַּלִּין בּוֹ הַקְּדֵרוֹת. הָאֵזוֹב וְהָאֶרֶז וְהַתּוֹלַעַת שְׁלָשְׁתָּן מְעַכְּבִין זֶה אֶת זֶה. וְכוֹרֵךְ הָאֵזוֹב עִם הָאֶרֶז בְּלָשׁוֹן שֶׁל שָׁנִי וּמַשְׁלִיךְ אֶל תּוֹךְ בִּטְנָהּ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ו) ״וְהִשְׁלִיךְ אֶל תּוֹךְ שְׂרֵפַת הַפָּרָה״. וְאֵינוֹ מַשְׁלִיךְ קֹדֶם שֶׁיְּצִית הָאוּר בְּרֻבָּהּ וְלֹא אַחַר שֶׁתֵּעָשֶׂה אֵפֶר וְאִם הִשְׁלִיךְ פְּסוּלָה שֶׁנֶּאֱמַר אֶל תּוֹךְ שְׂרֵפַת לֹא קֹדֶם שֶׁיְּצֵאת הָאוּר בְּרֻבָּהּ וְלֹא אַחַר שֶׁתֵּעָשֶׂה אֵפֶר. בֵּין שֶׁהִשְׁלִיךְ שְׁלָשְׁתָּן כְּאַחַת בֵּין שֶׁהִשְׁלִיךְ זֶה אַחַר זֶה בֵּין שֶׁהִשְׁלִיךְ לְתוֹךְ גּוּפָהּ אוֹ לְתוֹךְ שְׂרֵפָתָהּ בֵּין שֶׁנִּקְרְעָה מֵאֵלֶיהָ וְאַחַר כָּךְ הִשְׁלִיךְ בֵּין שֶׁקְּרָעָהּ בְּיָדוֹ אוֹ בִּכְלִי כְּשֵׁרָה:

ג נִגְמְרָה שְׂרֵפָתָהּ חוֹבְטִין אוֹתָהּ בְּמַקָּלוֹת הֵיא וְכָל עֲצֵי הַמַּעֲרָכָה שֶׁנִּשְׂרְפָה בָּהֶן וְכוֹבְרִין אֶת הַכֹּל בִּכְבָרוֹת וְכָל שֶׁחֹר שֶׁאֶפְשָׁר שֶׁיִּכָּתֵשׁ וְיִהְיֶה אֵפֶר בֵּין מִבִּשָּׂרָהּ בֵּין מִן הָעֵצִים כּוֹתְשִׁין אוֹתוֹ עַד שֶׁיֵּעָשֶׂה אֵפֶר וְשֶׁאֵין בּוֹ אֵפֶר מַנִּיחִין אוֹתוֹ וְכָל עֶצֶם שֶׁנִּשְׁאַר מֵעֲצָמֶיהָ בִּלֹּא שְׂרָפָה בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ הָיָה נִכְתָּשׁ:

ד אֵין מַכְנִיסִין כְּלוּם מֵאֶפְרָהּ לְהַנִּיחוֹ בָּעֲזָרָה שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ט) ״וְהִנִּיחַ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה״. וּשְׁלֹשָׁה חֲלָקִים הָיוּ חוֹלְקִין אֶת כָּל אֶפְרָהּ אֶחָד נִתַּן בַּחֵיל וְאֶחָד בְּהַר הַמִּשְׁחָה וְאֶחָד מִתְחַלֵּק לְכָל הַמִּשְׁמָרוֹת. זֶה שֶׁמִּתְחַלֵּק לְכָל הַמִּשְׁמָרוֹת הָיוּ הַכֹּהֲנִים מְקַדְּשִׁין מִמֶּנּוּ. וְזֶה שֶׁנִּתַּן בְּהַר הַמִּשְׁחָה הָיוּ יִשְׂרְאֵל מַזִּין מִמֶּנּוּ. וְזֶה שֶׁנִּתַּן בַּחֵיל הָיָה מוּכָן וּמֻצְנָע שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ט) ״וְהָיְתָה לַעֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת״ מְלַמֵּד שֶׁמְּצַנִּיעִין מִמֶּנּוּ. וְכֵן הָיוּ מַצְנִיעִין מֵאֵפֶר כָּל פָּרָה וּפָרָה שֶׁשּׂוֹרְפִין בַּחֵיל. וְתֵשַׁע פָּרוֹת אֲדֻמּוֹת נַעֲשׂוּ מִשֶּׁנִּצְטַוּוּ בְּמִצְוָה זוֹ עַד שֶׁחָרַב הַבַּיִת בַּשְּׁנִיָּה. רִאשׁוֹנָה עָשָׂה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ. שְׁנִיָּה עָשָׂה עֶזְרָא. וְשֶׁבַע מֵעֶזְרָא עַד חֻרְבַּן הַבַּיִת. וְהָעֲשִׂירִית יַעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ הַמָּשִׁיחַ מְהֵרָה יִגָּלֶה אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

## פרק ד

א אֵין שׁוֹחֲטִין שְׁתֵּי פָּרוֹת אֲדֻמּוֹת כְּאַחַת שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ג) ״וְשָׁחַט אֹתָהּ״:

ב לֹא רָצְתָה פָּרָה לָצֵאת אֵין מוֹצִיאִין עִמָּהּ שְׁחוּרָה שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ שְׁחוּרָה שֶׁחָטוּ וְלֹא אֲדֻמָּה שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ שְׁתֵּים שָׁחָטוּ:

ג פָּרָה שֶׁנִּשְׁחֲטָה שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ אוֹ שֶׁקִּבֵּל אוֹ שֶׁהִזָּה שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ אוֹ לִשְׁמָהּ וְשֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ אוֹ שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ אוֹ שֶׁנַּעֲשֵׂית שֶׁלֹּא בְּכֹהֵן אוֹ בְּמִחַסֵּר בְּגָדִים אוֹ שֶׁעָשָׂאָהּ בִּבְגְדֵי זָהָב אוֹ בִּבְגְדֵי חֹל פְּסוּלָה. שְׁחָטָהּ עַל מְנָת לֶאֱכֹל מִבְּשָׂרָהּ אוֹ לִשְׁתּוֹת מִדָּמָהּ כְּשֵׁרָה לְפִי שֶׁלֹּא נֶאֱמַר בָּהּ רֵיחַ נִיחוֹחַ:

ד קִבֵּל דָּמָהּ בִּכְלִי פְּסוּלָה שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ד) ״וְלָקַח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ״ מִצְוָתָהּ מִצְוַת יָד וְלֹא מִצְוַת כְּלִי:

ה הִזָּה בִּכְלִי אֲפִלּוּ אַחַת מֵהֶן הַזָּאָתוֹ פְּסוּלָה. הִזָּה אַחַת מֵהֶן בִּשְׂמֹאלוֹ פְּסוּלָה. הִזּוּ שִׁבְעָה כֹּהֲנִים הַזָּיָתָן כְּאֶחָד הַזָּיָתָן פְּסוּלָה. זֶה אַחַר זֶה כְּשֵׁרָה. הִזָּה וְלֹא כִוֵּן כְּנֶגֶד הַהֵיכָל פְּסוּלָה שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ד) ״אֶל נֹכַח פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד״ עַד שֶׁיְּכַוֵּן כְּנֶגֶד הַהֵיכָל וְיִהְיֶה רוֹאֵהוּ. וְכֵן אִם שְׁחָטָהּ אוֹ שְׂרָפָהּ שֶׁלֹּא כְּנֶגֶד הַהֵיכָל פְּסוּלָה שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ג) ״וְשָׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו״:

ו בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים שֶׁהִזָּה אוֹ שָׁרַף אוֹ שָׁחַט כְּנֶגֶד הַדָּרוֹם אוֹ כְּנֶגֶד צָפוֹן אוֹ שֶׁהָיָה אֲחוֹרָיו לַמִּקְדָּשׁ. אֲבָל אִם עָמַד בֵּין מִזְרָח וּמַעֲרָב וּפָנָיו כְּנֶגֶד הַהֵיכָל אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא כִוֵּן כְּנֶגֶד [הַהֵיכָל] בְּדִקְדּוּק כְּשֵׁרָה:

ז חִסֵּר אַחַת מִן הַמִּתְנוֹת פְּסוּלָה. טָבַל שְׁתַּיִם וְהִזָּה אַחַת הַזָּאָתוֹ פְּסוּלָה. טָבַל אַחַת וְהִזָּה שְׁתַּיִם אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא חָשַׁב הַזָּאָה שְׁנִיָּה אֶלָּא טָבַל וְהִזָּה אַחֶרֶת הַזָּיָתוֹ פְּסוּלָה. כֵּיצַד. טָבַל אֶצְבָּעוֹ טְבִילָה שִׁשִּׁית וְהִזָּה שֵׁשׁ וְשָׁבַע אַף עַל פִּי שֶׁחָזַר וְטָבַל אֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה שֶׁבַע הַזָּיָתוֹ פְּסוּלָה. הִזָּה מִטְּבִילָה שְׁבִיעִית [שְׁבִיעִית] וּשְׁמִינִית אֲפִלּוּ חָזַר וְטָבַל טְבִילָה שְׁמִינִית וְהִזָּה שְׁמִינִית כְּשֶׁרָה שֶׁכָּל שֶׁמּוֹסִיף עַל הַשֶּׁבַע אֵינוֹ כְלוּם. וְהוּא שֶׁיִּהְיֶה זֶה שֶׁהוֹסִיף כֹּהֵן אַחֵר אֲבָל הַכֹּהֵן הַשּׁוֹרֵף אוֹתָהּ אִם הוֹסִיף פְּסוּלָה מִפְּנֵי שֶׁנִּתְעַסֵּק בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ בִּשְׁעַת שְׂרֵפָתָהּ׃

ח הוֹצִיא אֶת הַדָּם חוּץ מִמַּעֲרַכְתָּהּ וְהִזָּה פְּסוּלָה׃

ט הִזָּה מִדָּמָהּ בַּלַּיְלָה אֲפִלּוּ הִזָּה שֵׁשׁ הַזָּיוֹת בַּיּוֹם וְאַחַת בַּלַּיְלָה פְּסוּלָה׃

י שְׁחָטָהּ חוּץ מִמְּקוֹם שְׂרֵפָתָהּ אֲפִלּוּ שְׁחָטָהּ לְפָנִים מִן הַחוֹמָה פְּסוּלָה׃

יא שְׂרֵפָהּ חוּץ מִמַּעֲרָכָה שֶׁנִּשְׁחֲטָה עָלֶיהָ. אוֹ שֶׁחִלְּקָהּ לִשְׁנַיִם וּשְׂרָפָהּ בִּשְׁתֵּי מַעֲרָכוֹת. אוֹ שֶׁשָּׂרַף שְׁתַּיִם בְּמַעֲרָכָה אַחַת פְּסוּלָה. וְאִם אַחַר שֶׁנַּעֲשֵׂית אֵפֶר מֵבִיא אַחֶרֶת שׁוֹרֵף עַל גַּבָּהּ וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ׃

יב הִפְשִׁיטָהּ וּנְתָחָהּ וְאַחַר כָּךְ שָׂרַף כֻּלָּהּ כְּשֵׁרָה. וְאִם חִסֵּר מִמֶּנָּה כְּלוּם אֲפִלּוּ מִפְרָשָׁהּ פְּסוּלָה. פָּקַע מֵעוֹרָהּ אוֹ מִבְּשָׂרָהּ אֲפִלּוּ מִשְׁעָרָהּ כְּזַיִת יַחְזִיר וְאִם לֹא הֶחְזִיר פְּסוּלָה. פָּקַע חוּץ לְמַעֲרַכְתָּהּ מַרְבֶּה עָלָיו וְשׁוֹרְפוֹ בְּמְקוֹמוֹ. פָּקַע מִקַּרְנֶיהָ מִטְּלָפֶיהָ אוֹ מִפִּרְשָׁהּ אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַחְזִיר׃

יג הַפָּרָה אֵינָהּ נִפְסֶלֶת בְּלִינָה לְפִיכָךְ אִם נִשְׁחֲטָה הַיּוֹם וְהִזָּה דָּמָהּ כְּהִלְכָתוֹ וְנִשְׂרְפָה לְמָחָר כְּשֵׁרָה׃

יד שְׂרָפָהּ אוֹנֵן אוֹ מְחֻסַּר כַּפָּרָה כְּשֵׁרָה׃

טו שְׂרָפָהּ שֶׁלֹּא בְּקִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם פְּסוּלָה מִפְּנֵי שֶׁמַּעֲשֶׂיהָ כְּעֵין עֲבוֹדָה. וְהֵיכָן מְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו בִּכְלִי שָׁרֵת בִּפְנִים וְאִם קִדֵּשׁ בַּחוּץ וּמִכְלִי חֹל אֲפִלּוּ בְּמִקְדָּה שֶׁל חֶרֶס כָּשֵׁר הוֹאִיל וְכָל מַעֲשֶׂיהָ בַּחוּץ. וְכֵן כְּשֶׁמַּטְבִּילִין אֶת הַכֹּהֵן הַשּׁוֹרֵף אַחַר שֶׁמְּטַמְּאִין אוֹתוֹ כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ אֵינוֹ צָרִיךְ לַחְזוֹר וּלְקַדֵּשׁ הוֹאִיל וְכָל מַעֲשֶׂיהָ בְּטָבוּלֵי יוֹם׃

טז שְׂרָפָהּ שֶׁלֹּא בְּעֵצִים אוֹ בְּכָל עֵצִים אֲפִלּוּ בְּקַשׁ אוֹ בִּגְבָבָא כְּשֵׁרָה. וּמִצְוָתָהּ שֶׁלֹּא יְמַעֵט לָהּ עֵצִים מִן הָרָאוּי לָהּ אֲבָל מַרְבֶּה הוּא לָהּ חֲבִילֵי אֵזוֹב וְאֵזוֹב יוֹן בִּזְמַן שְׂרָפָהּ כְּדֵי לְהַרְבּוֹת אֶת הָאֵפֶר. וְיֵשׁ לוֹ לְהַרְבּוֹת עֵצִים בִּשְׂרָפָתָהּ עַד שֶׁתֵּעָשֶׂה אֵפֶר אֲבָל מִשֶּׁתֵּעָשֶׂה אֵפֶר אִם הוֹסִיף בָּהּ אֲפִלּוּ עֵץ אֶחָד הֲרֵי זֶה כִּמְעָרֵב אֵפֶר מַקֶּלֶה בְּאֵפֶר הַפָּרָה׃

יז כָּל מַעֲשֵׂה הַפָּרָה מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף אֵינוֹ אֶלָּא בַּיּוֹם. וּבִזְכְרֵי כְּהֻנָּה. וְהַמְּלָאכָה פּוֹסֶלֶת בָּהּ עַד שֶׁתֵּעָשֶׂה אֵפֶר. אֲבָל מִשֶּׁתֵּעָשֶׂה אֵפֶר. אֲפִלּוּ אִם כָּנַס אֶפְרָהּ בַּלַּיְלָה אוֹ שֶׁכְּנָסָתוּ אִשָּׁה אוֹ שֶׁעָשָׂה מְלָאכָה אַחֶרֶת בִּשְׁעַת כְּנִיסָתוֹ הֲרֵי זוֹ כְּשֵׁרָה. וּמִנַּיִן שֶׁאֲסִיפַת הָאֵפֶר בְּכָל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל חוּץ מֵחֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ט) ״וְאָסַף אִישׁ טָהוֹר״ מִכְּלַל שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה כֹּהֵן וּכְאִלּוּ אָמַר אָדָם טָהוֹר בֵּין אִישׁ בֵּין אִשָּׁה. וּמִנַּיִן שֶׁהַמְּלָאכָה פּוֹסֶלֶת בָּהּ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ג) ״וְשָׁחַט אֹתָהּ״ מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לָמְדוּ שֶׁלֹּא בָּא הַכָּתוּב אֶלָּא לְלַמֵּד שֶׁאִם נִתְעַסֵּק בְּדָבָר אַחֵר בִּשְׁעַת שְׁחִיטָתָהּ פְּסָלָה וְנֶאֱמַר (במדבר יט ה) ״וְשָׂרַף אֶת הַפָּרָה לְעֵינָיו״ שֶׁיִּהְיוּ עֵינָיו בָּהּ לְלַמֵּד שֶׁהַמְּלָאכָה פּוֹסֶלֶת בָּהּ מִשְּׁעַת שְׁחִיטָה עַד שֶׁתֵּעָשֶׂה אֵפֶר. וְכָל הָעוֹסֵק בִּשְׂרֵפָתָהּ וְעָשָׂה מְלָאכָה אַחֶרֶת פְּסָלָהּ עַד שֶׁתֵּעָשֶׂה אֵפֶר׃

יח שָׁחַט אֶת הַפָּרָה וְנִשְׁחֲטָה בְּהֵמָה אַחֶרֶת עִמָּהּ אוֹ נֶחְתְּכָה דַּלֶּעֶת עִמָּהּ כְּשֵׁרָה שֶׁהֲרֵי לֹא נִתְכַּוֵּן לִמְלָאכָה אַף עַל פִּי שֶׁהַבְּהֵמָה שֶׁנִּשְׁחֲטָה עִמָּהּ כְּשֵׁרָה לַאֲכִילָה שֶׁאֵין שְׁחִיטַת הַחֻלִּין צְרִיכָה כַּוָּנָה. אֲבָל אִם נִתְכַּוֵּן לַחְתֹּךְ הַדֶּלַעַת וְנֶחְתְּכָה בִּשְׁעַת שְׁחִיטָה פְּסוּלָה שֶׁהֲרֵי עָשָׂה עִמָּהּ מְלָאכָה׃

## פרק ה

א כָּל הָעוֹסְקִין בַּפָּרָה מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף מְטַמְּאִין בְּגָדִים כָּל זְמַן עֲשִׂיָּתָן שֶׁנֶּאֱמַר בְּשׁוֹחֵט וּמַשְׁלִיךְ עֵץ אֶרֶז (ויקרא טו יג) ״וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ״ וְנֶאֱמַר בְּשׁוֹרֵף (במדבר יט ח) ״וְהַשֹּׂרֵף אֹתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו״ וְנֶאֱמַר (במדבר יט י) ״וְכֹבֵס הָאֹסֵף אֶת אֵפֶר הַפָּרָה״ מְלַמֵּד שֶׁכָּל הָעוֹסְקִין בָּהּ מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף מְטַמְּאִים בְּגָדִים וּטְעוּנִין טְבִילָה וְהַעֲרֶב שֶׁמֶשׁ דִּין תּוֹרָה. אֲבָל הַמְשַׁמְּרָהּ בִּשְׁעַת עֲשִׂיָּתָהּ מְטַמֵּא בְּגָדִים מִדִּבְרֵיהֶם גְּזֵרָה שָׁמָא יָזִיז בָּהּ אֵיבָר׃

ב כָּל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה בְּטֻמְאוֹת יְכַבֵּס בְּגָדָיו לֹא בָּא לְלַמְּדֵנוּ שֶׁהַבְּגָדִים שֶׁעָלָיו בִּלְבַד הֵם טְמֵאִים. אֶלָּא לְלַמֵּד שֶׁכָּל בֶּגֶד אוֹ כְּלִי שֶׁיֵּגַע בּוֹ הַטָּמֵא הַזֶּה בְּשָׁעַת חִבּוּרוֹ בְּמְטַמְּאָיו הֲרֵי הֵן טְמֵאִים. אֲבָל אַחַר שֶׁיִּפָּרֵשׁ מִמְּטַמְּאָיו אֵינוֹ מְטַמֵּא בְּגָדִים. כֵּיצַד. הַנּוֹשֵׂא אֶת הַנִּבְלָה אֶחָד בֶּגֶד שֶׁעָלָיו אוֹ כְּלִי שֶׁיֵּגַע בּוֹ כָּל זְמַן שֶׁהוּא נוֹשְׂאָהּ הֲרֵי הֵן טְמֵאִין וַהֲרֵי הֵן רִאשׁוֹן לְטַמְּאָה. וְכֵן זֶה הַנּוֹשֵׂא אֶת הַנִּבְלָה הֲרֵי הוּא רִאשׁוֹן. פֵּרַשׁ מִמְּטַמְּאָיו וְהִשְׁלִיךְ אֶת הַנִּבְלָה הֲרֵי הוּא רִאשׁוֹן כְּמוֹת שֶׁהָיָה. וְאִם יֵגַע בִּכְלִי אוֹ בֶּגֶד אֵינוֹ מְטַמֵּא אוֹתוֹ שֶׁאֵין וָלָד טֻמְאָה מְטַמֵּא כֵּלִים כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ בִּתְחִלַּת סֵפֶר זֶה. וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בִּנְבֵלָה. וְכֵן כָּל הָעוֹסְקִין בַּפָּרָה

אִם נָגַע בִּבְגֶד אוֹ בִּכְלִי בִּשְׁעַת שְׁחִיטָה אוֹ בִּשְׁעַת שְׁרֵפָה הֲרֵי הֵן טְמֵאִין. אֲבָל אַחַר שֶׁיִּפְרֹשׁ מִמַּעֲשֶׂיהָ אַף עַל פִּי שֶׁעֲדַיִן לֹא טָבַל אִם נָגַע בִּכְלִי אֵינוֹ מְטַמְּאוֹ מִפְּנֵי שֶׁהוּא וְלַד הַטְּמֵאָה. וְהַפָּרָה עַצְמָהּ אֵינָהּ מְטַמְּאָה לֹא אָדָם וְלֹא כֵּלִים שֶׁנָּגְעוּ בּוֹ. אֶלָּא הַמִּתְעַסֵּק בָּהּ בִּלְבַד הוּא הַטָּמֵא וְטָעוּן טְבִילָה וּמְטַמֵּא בְּגָדִים כָּל זְמַן שֶׁעוֹסֵק בָּהּ׃

ג בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּזְמַן שֶׁנִּשְׁרְפָה כְּמִצְוָתָהּ. אֲבָל אִם נִפְסְלָה הַמִּתְעַסֵּק בָּהּ טָהוֹר. אֵרַע פְּסוּל בִּשְׁחִיטָתָהּ אֵינָהּ מְטַמְּאָה בְּגָדִים. אֵרַע פְּסוּל בְּהַזָּיָתָהּ כָּל הָעוֹסֵק בָּהּ לִפְנֵי פְּסוּלָהּ מְטַמֵּא בְּגָדִים. לְאַחַר פְּסוּלָהּ אֵינוֹ מְטַמֵּא בְּגָדִים׃

ד הַשְּׁלִים לִכְנֹס אֶת אֶפְרָהּ הַמִּתְעַסֵּק בָּהּ אַחַר כֵּן בְּחִלּוּק הֶעָפָר אוֹ בְּהַצְנָעָתוֹ וְכֵן הַנּוֹגֵעַ בּוֹ טָהוֹר. וְלֹא הַפָּרָה בִּלְבַד הוּא הַטָּהוֹר אֶלָּא כָּל הַחַטָּאוֹת הַנִּשְׂרָפוֹת מִן הַפָּרִים וּמִן הַשְּׂעִירִים הַשְּׁרוּפָם מְטַמֵּא בְּגָדִים בִּשְׁעַת שְׂרֵפָתוֹ עַד שֶׁיֵּעָשׂוּ אֵפֶר. שֶׁהֲרֵי הוּא אוֹמֵר בְּפַר וְשָׂעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים (ויקרא טז כח) ״וְהַשֹּׂרֵף אֹתָם יְכַבֵּס״ מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לָמְדוּ שֶׁזֶּה בִּנְיַן אָב לְכָל הַנִּשְׂרָפִים שֶׁיִּהוּ מְטַמְּאִין בְּגָדִים עַד שֶׁיֵּעָשׂוּ אֵפֶר. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּשֶׁלֹּא אֵרַע לָהֶן פְּסוּל וְנִשְׂרְפוּ כְּמִצְוָתָן בְּבֵית הַדֶּשֶׁן. אֲבָל אִם נִפְסְלוּ בָּעֲזָרָה נִשְׂרָפִין שָׁם כִּפְסוּלֵי הַמֻּקְדָּשִׁין וְשׁוֹרְפָן טָהוֹר. וְכֵן הַמִּתְעַסֵּק בָּהֶן מֶשֶׁיֵּעָשׂוּ אֵפֶר אֵינוֹ מְטַמֵּא בְּגָדִים. וְאִי זֶהוּ שׁוֹרֵף זֶה הַמַּסִּיעַ בִּשְׂרָפָה כְּגוֹן הַמְהַפֵּךְ בַּבָּשָׂר וְהַמַּשְׁלִיךְ עֵצִים וְהַמְהַפֵּךְ בָּאֵשׁ וְהַחוֹתָהּ גְּחָלִים כְּדֵי שֶׁתִּבְעַר הָאֵשׁ וְכֵיוֹצֵא בָּהֶן. אֲבָל הַמַּצִּית הָאוּר וְהַמְסַדֵּר אֶת הַמַּעֲרָכָה טָהוֹר. כָּךְ לָמְדוּ מִפִּי הַשְּׁמוּעָה שֶׁהַנּוֹשֵׂא פָּרִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִין לְהוֹצִיאָן לְבֵית הַדֶּשֶׁן טָמֵא וּמְטַמֵּא בְּגָדִים דִּין תּוֹרָה כָּל זְמַן שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּהוֹלָכָתָן וְטָעוּן טְבִילָה וְהָעֲרֵב שֶׁמֶשׁ. כְּמוֹ הַמְשַׁלֵּחַ אֶת הַשָּׂעִיר לַעֲזָאזֵל שֶׁהוּא מְטַמֵּא כָּל בֶּגֶד וְכָל כְּלִי שֶׁיִּגַּע בּוֹ בְּכֵלִים שֶׁעָלָיו כָּל זְמַן שֶׁמִּתְעַסֵּק בִּשְׁלוּחוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא טז כו) ״וְהַמְשַׁלֵּחַ אֶת הַשָּׂעִיר לַעֲזָאזֵל יְכַבֵּס בְּגָדָיו״׃

ה מֵאֵימָתַי מְטַמְּאִין בְּגָדִים הַנּוֹשְׂאִין פָּרִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים. מִשֶּׁיֵּצְאוּ בָּהֶן חוּץ לְחוֹמַת הָעֲזָרָה. נָשָׂאוּם בְּמוֹטוֹת וְיָצְאוּ מִקָּצָת הַנּוֹשְׂאִים חוּץ לְחוֹמַת הָעֲזָרָה וְהָאַחֲרוֹנִים לֹא יָצְאוּ. אִלּוּ שֶׁיָּצְאוּ מְטַמְּאִין בְּגָדִים וְאִלּוּ שֶׁעֲדַיִן לֹא יָצְאוּ אֵינָן מְטַמְּאִין בְּגָדִים עַד שֶׁיֵּצְאוּ. יָצְאוּ וְחָזְרוּ לָעֲזָרָה הַנּוֹשֵׂא אוֹתָן בָּעֲזָרָה טָהוֹר עַד שֶׁיֵּצֵא בָּהֶן. הָיָה עוֹמֵד חוּץ לָעֲזָרָה וּמוֹשֵׁךְ אוֹתָם מִשָּׁם מֵאַחַר שֶׁחָזְרוּ הוֹאִיל וּכְבָר יָצְאוּ לַחוּץ וַהֲרֵי זֶה הַמּוֹשְׁכָם בַּחוּץ הֲרֵי הוּא סְפֵק טָמֵא׃

ו וּמֵאֵימָתַי מְטַמֵּא בְּגָדִים הַמְשַׁלֵּחַ אֶת הַשָּׂעִיר. מִשֶּׁיֵּצֵא חוּץ לְחוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם עַד שְׁעַת דְּחִיָּתוֹ לַעֲזָאזֵל. אֲבָל אַחַר שֶׁדָּחָהוּ אִם נָגַע בִּכֵלִים וּבִבְגָדִים טְהוֹרִים׃

ז הַנּוֹגֵעַ בְּפָרִים וּבִשְׂעִירִין הַנִּשְׂרָפִין עַצְמָן אֲפִלּוּ אַחַר שֶׁיָּצְאוּ בֵּין אָדָם בֵּין כֵּלִים בֵּין אֲכָלִין בֵּין מַשְׁקִין הַכֹּל טָהוֹר. וְכֵן אִם נָגְעוּ בַּשָּׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ עַצְמוֹ בִּזְמַן הוֹלָכָתוֹ טְהוֹרִין. שֶׁאֵין אֵלּוּ מְטַמְּאִין אֶלָּא לַמִּתְעַסֵּק בָּהֶן בִּלְבַד שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ח) ״וְהַשֹּׂרֵף אֹתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו״ אֲבָל הַנּוֹגֵעַ טָהוֹר׃

## פרק ו

א הַמַּיִם שֶׁנּוֹתְנִין עָלָיו אֵפֶר הַפָּרָה אֵין מְמַלְּאִין אוֹתָן אֶלָּא בִּכְלִי. וּמִן הַמַּעְיָנוֹת אוֹ מִן הַנְּהָרוֹת הַמּוֹשְׁכִין. שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט יז) ״וְנָתַן עָלָיו מַיִם חַיִּים אֶל כֶּלִי״. וּנְתִינַת אֵפֶר הַפָּרָה עַל הַמַּיִם שֶׁנִּתְמַלְּאוּ הוּא הַנִּקְרָא קִדּוּשׁ. וְהַמַּיִם הָאֵלּוּ שֶׁנִּתַּן עֲלֵיהֶן הָאֵפֶר הֵן הַנִּקְרָאִין מֵי חַטָּאת וּמַיִם מְקֻדָּשִׁין וְהֵם שֶׁקָּרָאן הַכָּתוּב (במדבר יט) ״מֵי נִדָּה״׃

ב הַכֹּל כְּשֵׁרִים לְמַלְּאוֹת הַמַּיִם חוּץ מֵחֵרֶשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן. וְהַכֹּל כְּשֵׁרִין לְקַדֵּשׁ חוּץ מֵחֵרֶשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן. וְאֵין מְמַלְּאִין וְאֵין מְקַדְּשִׁין אֶלָּא בִּכְלִי וְאֵין מַזִּין אֶלָּא מִכְּלִי. וְהַמִּלּוּי וְהַקִּדּוּשׁ כְּשֵׁרִין בַּלַּיְלָה אֲבָל אֵין מַזִּין וְאֵין טוֹבְלִין אֶלָּא בַּיּוֹם. וְכָל הַיּוֹם כָּשֵׁר לְהַזָּאָה וְלִטְבִילָה׃

ג בְּכָל הַכֵּלִים מְמַלְּאִין וּמַזִּין וּמְקַדְּשִׁין אֲפִלּוּ בִּכְלֵי גְּלָלִים וּכְלֵי אֲבָנִים וּכְלֵי אֲדָמָה וּבִסְפִינָה. וְאֶחָד כְּלֵי חֶרֶס וְאֶחָד כָּל הַכֵּלִים. אֲבָל אֵין מְמַלְּאִין וְאֵין מְקַדְּשִׁין וְלֹא מַזִּין בְּדָפְנוֹת הַכֵּלִים וְלֹא בְּשׁוּלֵי הַמַּחַץ וְלֹא בִּמְגוּפַת הֶחָבִית וְלֹא בְּחָפְנָיו וְלֹא בְּבֵיצַת הַתַּרְנְגֹלֶת וְלֹא בְּשׁוֹקֶת שֶׁבַּסֶּלַע. אֲבָל בֵּיצַת הַיּוֹצְרִים כְּשֵׁרָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא כִּכְלִי אֲדָמָה׃

ד שׁוּלֵי כְּלֵי עֵץ וּכְלֵי זְכוּכִית וּכְלֵי עֶצֶם אֵין מְקַדְּשִׁין בָּהֶן עַד שֶׁיְּשׁוּף אוֹתָן וְיִתַּקְּנֵם וְיַעֲשֵׂם כֵּלִים בִּפְנֵי עַצְמָן. וְכֵן מְגוּפָּה שֶׁהִתְקִינָהּ לִהְיוֹת כְּלִי מְקֻדָּשִׁין בָּהּ. וּבֵיצַת הַנַּעֲמִית כְּשֵׁרָה לְקַדֵּשׁ בָּהּ וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר שֶׁכְּשֵׁרָה לְמַלְאוֹת בָּהּ וּלְהַזּוֹת מִמֶּנָּה׃

ה כְּלִי שֶׁחִבְּרוּ בָּאָרֶץ אוֹ בַּסֶּלַע אֲפִלּוּ חִבְּרוּ בְּסִיד מְקֻדָּשִׁין בּוֹ וּמַזִּין מִמֶּנּוּ. עָשָׂה עֲטָרָה שֶׁל טִיט סָבִיב לִכְלִי וְהַמַּיִם שֶׁבַּכְּלִי צָפִין עַד שֶׁהָלְכוּ לָעֲטָרָה אִם נִטְּלָה הָעֲטָרָה עִם הַכְּלִי הֲרֵי הַמַּיִם שֶׁבְּתוֹכָהּ כְּשֵׁרִים שֶׁהֲרֵי הֵן בִּכְלִי אֲדָמָה וְאִם לָאו הֲרֵי הֵן כְּמֵי שֶׁהִקִּיף עֲטָרָה שֶׁל טִיט בַּסֶּלַע אוֹ עַל הָאָרֶץ וּמִלֵּא אוֹתָהּ מַיִם שֶׁהֵן פְּסוּלִין מִפְּנֵי שֶׁאֵינָן בִּכְלִי׃

ו כְּלִי חֶרֶס שֶׁנִּקַּב בְּכוֹנֵס מַשְׁקֶה אֵין מְמַלְּאִין וּמְקַדְּשִׁין בּוֹ אֲבָל אִם נִקַּב בְּמוֹצִיא מַשְׁקֶה מְקֻדָּשִׁין בּוֹ׃

ז כְּלִי שֶׁנִּקַּב מִלְמַטָּה וּסְתָמוֹ בִּסְמַרְטוּטִין פָּסוּל שֶׁהַמַּיִם שֶׁבּוֹ אֵינָן עַל עִגּוּל הַכְּלִי אֶלָּא עַל הַפֶּקֶק. הָיָה נָקוּב מִן הַצַּד וּפְקָקוֹ הֲרֵי זֶה כָּשֵׁר לְמַלְאוֹת וּלְקַדֵּשׁ וּלְהַזּוֹת מִמֶּנּוּ׃

ח הַזּוֹלֵף מַיִם מִן הַמַּעְיָן בְּיָדָיו וּבְרַגְלָיו וּבַחֲרָסִים וְנָתַן לְתוֹךְ הֶחָבִית פְּסוּלִין מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נִתְמַלְּאוּ בִּכְלִי. נָתַן אֶת הֶחָבִית בְּמַיִם וְדָחַק הַמַּיִם בְּיָדָיו אוֹ בְּרַגְלָיו אוֹ בַּעֲלֵי יְרָקוֹת כְּדֵי שֶׁיַּעַבְרוּ לְחָבִית הֲרֵי אֵלּוּ פְּסוּלִין. וְכֵן אִם שִׁקְּעוּ בְּמַיִם כְּדֵי שֶׁיִּגְּבְרוּ הַמַּיִם וְיַעֲלוּ וְיִשָּׁפְכוּ לֶחָבִית פְּסוּלִין. וְאִם עָשָׂה כֵּן בַּעֲלֵי קָנִים אוֹ בַּעֲלֵי אֲגוּז הֲרֵי הַמַּיִם כְּשֵׁרִים. זֶה הַכְּלָל דָּבָר שֶׁהוּא מְקַבֵּל טֻמְאָה אִם סִיַּע בּוֹ הַמַּיִם כְּדֵי שֶׁיִּמָּלְאוּ הַכְּלִי הַמַּיִם פְּסוּלִין וְאִם סִיַּע בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה כְּשֵׁרִים׃

ט הַמְּפַנֶּה הַמַּעְיָן לְתוֹךְ הַגַּת אוֹ לְתוֹךְ הַגֶּבֶא וְחָזַר וּמִלֵּא בִּכְלִי מֵאוֹתוֹ הַגֶּבֶא אוֹ הַגַּת פְּסוּלִים שֶׁהֲרֵי צָרִיךְ שֶׁתִּהְיֶה לְקִיחַת הַמַּיִם מִן הַמַּעְיָן בִּכְלִי בַּתְּחִלָּה׃

י הַיָּם הַגָּדוֹל כְּמִקְוֶה וְאֵינוֹ כְּמַעְיָן לְפִיכָךְ אֵין מְמַלְּאִין מִמֶּנּוּ לְקִדּוּשׁ. וְכָל הַנְּהָרוֹת פְּסוּלִין לְקַדֵּשׁ מֵהֶן מֵי חַטָּאת. וּשְׁאָר הַמַּיִם כְּמַעְיָן׃

יא וְהַמַּיִם הַנִּגָּרִין מִשְּׁאָר הַמַּיִם וְהֵן הַנִּקָּרִאין זוֹחֲלִין פְּסוּלִין. וְהַזּוֹחֲלִין מִן הַמַּעְיָן הֲרֵי הֵם כְּמַעְיָן וּכְשֵׁרִים׃

יב מַיִם הַמַּכִּין וְהַמְכַזְּבִין פְּסוּלִין. וְאֵלּוּ הֵן הַמַּכִּין הַמְּלוּחִים אוֹ הַפּוֹשְׁרִים וְהַמְכַזְּבִים הֵם הַמַּעְיָנוֹת שֶׁפְּעָמִים מְקָרִירִין וּפְעָמִים חֲרֵבִין וְיֵבֵשִׁין אֲפִלּוּ הָיוּ חֲרֵבִין פַּעַם אַחַת לְשֶׁבַע שָׁנִים פְּסוּלִין. אֲבָל אִם הָיוּ חֲרֵבִין בִּשְׁנֵי בַצֹּרֶת אוֹ לְשָׁנִים רַבּוֹת יֶתֶר מִשֶּׁבַע אוֹ שֶׁהָיוּ מֵימֵיהֶן פְּעָמִים מְרֻבִּין וּפְעָמִים מוּעָטִין וְאֵינָן חֲרֵבִין הֲרֵי אֵלּוּ כְּשֵׁרִים. וּמַעְיָן הַיּוֹצֵא בַּתְּחִלָּה כָּשֵׁר וְאֵינוֹ צָרִיךְ לִבְדֹּק שֶׁמָּא יְכַזֵּב׃

יג מֵי בְצִים וּמֵי הַיַּרְדֵּן וּמֵי הַיַּרְמוּךְ פְּסוּלִין מִפְּנֵי שֶׁהֵן מֵי הַתַּעֲרוֹבוֹת. וְאֵלּוּ הֵן מֵי הַתַּעֲרוֹבוֹת. מַיִם כְּשֵׁרִים לְקִדּוּשׁ שֶׁנִּתְעָרְבוּ בְּמַיִם פְּסוּלִין אֵין מְמַלְּאִין מִתַּעֲרֹבֶת שְׁנֵיהֶם. אֲבָל מַיִם כְּשֵׁרִים שֶׁנִּתְעָרְבוּ בְּמַיִם כְּשֵׁרִים כְּגוֹן מֵימֵי שְׁתֵּי הַמַּעְיָנוֹת שֶׁנִּתְעָרְבוּ וְנִמְשְׁכוּ מְמַלְּאִין מֵהֶן׃

יד הַמַּיִם שֶׁנִּשְׁתַּנּוּ שִׁנּוּיָן מֻחְמַת עַצְמָן כְּשֵׁרִין׃

טו בְּאֵר שֶׁנָּפַל לְתוֹכָהּ חַרְסִית אוֹ אֲדָמָה וְנַעֲשׂוּ מֵימֶיהָ עֲכוּרִין מְמַלֵּא מִמֶּנָּה וְאֵין צָרִיךְ לְהַמְתִּין. נָפַל לְתוֹכָהּ שֶׁטַח שֶׁל מֵימֵי גְּשָׁמִים יַמְתִּין עַד שֶׁתִּיצַּל׃

טז אַמַּת הַמַּיִם הַבָּאָה מֵרְחוֹק הוֹאִיל וּתְחִלָּתָהּ מִן הַמַּעְיָן כְּשֵׁרָה לְמַלְאוֹת מִמֶּנָּה. וּבִלְבַד שֶׁיִּשְׁמְרֶנָּה שֶׁלֹּא יִפְסְקֶנָּה אָדָם וְנִמְצָא מְמַלֵּא מִן הַמַּיִם שֶׁפָּסְקוּ תְּחִלָּתָן מִן הַמַּעְיָן שֶׁהֵן פְּסוּלִין׃

## פרק ז

א הַמְּלָאכָה פּוֹסֶלֶת בְּמַיִם קֹדֶם שֶׁיִּתְקַדְּשׁוּ וְאֵינָהּ פּוֹסֶלֶת בְּהַזָּאָה. וּדְבָרִים אֵלּוּ הֵן דִּבְרֵי קַבָּלָה. כֵּיצַד. הַמְמַלֵּא מַיִם לְקִדּוּשׁ וְנִתְעַסֵּק בִּמְלָאכָה אַחֶרֶת בְּשָׁעַת הַמִּלּוּי אוֹ בְּשָׁעַת הוֹלָכַת הַמַּיִם שֶׁמִּמַּלֵּא אוֹתָן מִכְּלִי אֶל כְּלִי פְּסָלָן. לְעוֹלָם הַמְּלָאכָה פּוֹסֶלֶת בְּמַיִם עַד שֶׁיָּטִיל לָהֶן אֶת הָאֹפֶר. הֵטִיל אֶת הָאֹפֶר וְנִתְקַדְּשׁוּ וְנַעֲשׂוּ מֵי נִדָּה אֵין הַמְּלָאכָה פּוֹסֶלֶת בָּהֶן אֶלָּא הַמּוֹלִיךְ הַמַּיִם הַמְקֻדָּשִׁין אוֹ מְעָרֶה אוֹתָן מִכְּלִי לִכְלִי וְהוּא עוֹסֵק בִּמְלָאכָה אַחֶרֶת אֵין בְּכָךְ כְּלוּם. וְכֵן מֵזֶה מֵהֶן בְּיָדוֹ אַחַת וְהוּא עוֹשֶׂה מְלָאכָה בְּיָדוֹ הָאַחֶרֶת׃

ב הַשָּׁכָר פָּסוּל בְּקִדּוּשׁ וּבַהַזָּיָה וְאֵינוֹ פּוֹסֵל בְּמִלּוּי. כֵּיצַד. הַנּוֹטֵל שְׂכָרוֹ לְקַדֵּשׁ מֵי חַטָּאת אוֹ לְהַזּוֹת מֵהֶן הֲרֵי אוֹתָן הַמַּיִם כְּמֵי הַמְּעָרָה וְהָאֹפֶר כְּאֹפֶר מַקֵּלָה שֶׁאֵינוֹ כְּלוּם. אֲבָל נוֹטֵל הוּא שָׂכָר לְמַלְאוֹת הַמַּיִם אוֹ לְהוֹלִיכָן. וּמְקַדֵּשׁ אוֹתָן בְּחִנָּם וּמַזֶּה מֵהֶן הַמַּזֶּה בְּחִנָּם. הָיָה הַמְקַדֵּשׁ אוֹ הַמַּזֶּה זָקֵן שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהַלֵּךְ עַל רַגְלָיו וּבָא הַטָּמֵא וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לַהֲלֹךְ עִמּוֹ בְּמָקוֹם רָחוֹק לְקַדֵּשׁ אוֹ לְהַזּוֹת הֲרֵי זֶה מַרְכִּיבוֹ עַל הַחֲמוֹר וְנוֹתֵן שְׂכָרוֹ כְּפוֹעֵל בָּטֵל שֶׁבָּטֵל מֵאוֹתָהּ מְלָאכָה שֶׁבִּטְּלוֹ מִמֶּנָּה. וְכֵן אִם הָיָה כֹּהֵן וְהָיָה טָמֵא בְּטֻמְאָה הַמוֹנַעְתּוֹ מִלֶּאֱכל תְּרוּמָתוֹ בְּעֵת שֶׁיֵּלֵךְ עִמּוֹ לְהַזּוֹת אוֹ לְקַדֵּשׁ הֲרֵי זֶה מַאֲכִילוֹ וּמַשְׁקֵהוּ וְסָכוֹ. וְאִם בִּטְּלוֹ מִמְּלָאכָה נוֹתֵן לוֹ שְׂכָרוֹ כְּפוֹעֵל בָּטֵל שֶׁל אוֹתָהּ מְלָאכָה. שֶׁכָּל אֵלּוּ הַדְּבָרִים אֵינָן שָׂכָר שֶׁנִּשְׁתַּכֵּר בְּקִדּוּשׁ אוֹ בְּהַזָּאָה שֶׁהֲרֵי לֹא הִרְוִיחַ כְּלוּם וְלֹא נָטַל אֶלָּא כְּנֶגֶד מַה שֶּׁהִפְסִיד׃

ג הַמְמַלֵּא בְּאַחַת יָדוֹ וְעוֹשֶׂה מְלָאכָה בְּיָדוֹ הָאַחֶרֶת אוֹ הַמְמַלֵּא לוֹ וּלְאַחֵר אוֹ שֶׁמִּלֵּא לִשְׁנַיִם כְּאַחַת שְׁנֵיהֶן פְּסוּלִין שֶׁהַמִּלּוּי מְלָאכָה וְנִמְצָא כָּל מִלּוּי מִשְּׁנֵיהֶם כְּאִלּוּ עָשָׂה עִמּוֹ מְלָאכָה אַחֶרֶת. וּכְבָר הוֹדַעְנוּ שֶׁהַמְּלָאכָה פּוֹסֶלֶת בְּמִלּוּי בֵּין שֶׁמִּלֵּא לְעַצְמוֹ בֵּין שֶׁמִּלֵּא לַאֲחֵרִים׃

ד הַמְמַלֵּא לַאֲחֵרִים אֲפִלּוּ מִלֵּא אֶלֶף חֲבִיּוֹת זוֹ אַחַר זוֹ לְאֶלֶף בְּנֵי אָדָם כֻּלָּן כְּשֵׁרִים וְכָל אֶחָד מֵהֶן נוֹטֵל הַמַּיִם שֶׁלּוֹ וּמְקַדְּשָׁן. מִלֵּא לְעַצְמוֹ חָבִית אַחַר חָבִית אִם נִתְכַּוֵּן לְקַבֵּץ כָּל הֶחָבִיּוֹת לִכְלִי אֶחָד וּלְהַשְׁלִיךְ עֲלֵיהֶן אֶת הָאֹפֶר וּמְקַדְּשָׁן קִדּוּשׁ אֶחָד כֻּלָּן כְּשֵׁרִים שֶׁהַכֹּל מִלּוּי אֶחָד הוּא. אֲבָל אִם נִתְכַּוֵּן לְקַדֵּשׁ כָּל חָבִית

וְחָבִית בְּפְנֵי עַצְמָהּ כֵּלָן פְּסוּלִין חוּץ מִן הָאַחֲרוֹנָה שֶׁהָרִאשׁוֹנָה נִפְסֶלֶת בַּמְּלָאכָה שֶׁעָשָׂה קֹדֶם שֶׁיְּקַדֵּשׁ וְהוּא מִלּוּי הַשְּׁנִיָּה. וְכֵן הַשְּׁנִיָּה נִפְסֶלֶת בְּמִלּוּי הַשְּׁלִישִׁית וְאֵין כְּשֵׁרָה אֶלָּא אַחֲרוֹנָה:

ה חֲמִשָּׁה שֶׁמִּלְּאוּ חֲמֵשׁ חָבִיּוֹת לְקַדְּשָׁם חֲמִשָּׁה קְדוּשִׁים כְּגוֹן שֶׁיַּשְׁלִיךְ הָאֶפֶר עַל כָּל אַחַת וְאַחַת בְּפְנֵי עַצְמוֹ וְנִמְלְכוּ לְעָרְבָן וּלְקַדְּשָׁן כֻּלָּן קִדּוּשׁ אֶחָד אוֹ שֶׁמִּלְּאוּם לְקַדְּשָׁן קִדּוּשׁ אֶחָד וְנִמְלְכוּ לְקַדְּשָׁן חֲמִשָּׁה קְדוּשִׁין כֻּלָּן כְּשֵׁרִין שֶׁהֲרֵי לֹא נִתְעַסֵּק הַמְמַלֵּא בְּמִלּוּי אַחֵר. אֲבָל הַיָּחִיד שֶׁמִּלֵּא חֲמֵשׁ חָבִיּוֹת לְקַדְּשָׁם חֲמִשָּׁה קְדוּשִׁין אַף עַל פִּי שֶׁחָזַר וְנִמְלַךְ לְקַדְּשָׁן קִדּוּשׁ אֶחָד אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא אַחֲרוֹן. מִלָּאן לְקַדְּשָׁן קִדּוּשׁ אֶחָד וְנִמְלַךְ לְקַדְּשָׁן חֲמִשָּׁה קְדוּשִׁין אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא זֶה שֶׁקִּדֵּשׁ בַּתְּחִלָּה. וְכֵן אִם אָמַר לְאַחֵר קַדֵּשׁ לְךָ אֶת אֵלּוּ אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא זוֹ שֶׁנִּתְקַדְּשָׁה מֵהֶן בַּתְּחִלָּה. אֲבָל אִם אָמַר לוֹ קַדֵּשׁ לִי אֶת אֵלּוּ הֲרֵי כֻּלָּן כְּשֵׁרִין שֶׁהֲרֵי לְקִדּוּשׁ אֶחָד מִלָּאן וְאַף עַל פִּי שֶׁנִּמְלַךְ עָלֶיהָ לְקַדְּשָׁהּ חֲמִשָּׁה קִדּוּשִׁין הֲרֵי לֹא קִדֵּשׁ הוּא אֶלָּא אַחֵר קִדֵּשׁ לוֹ:

ו הָרוֹצֶה לְמַלְּאוֹת מַיִם לְקַדְּשָׁן וּמַיִם אֲחֵרִים לִצָּרְכָּיו מְמַלֵּא אֶת שֶׁל צָרְכָּיו תְּחִלָּה וְקוֹשְׁרָן וְטוֹעֲנָן לַאֲחוֹרָיו וְאַחַר כָּךְ מְמַלֵּא אֶת שֶׁל חַטָּאת כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְעַסֵּק בְּמִלָּאכָה אַחַר הַמִּלּוּי וְנוֹתְנָם לְפָנָיו וְהוֹלֵךְ:

ז שְׁנַיִם שֶׁהָיוּ מְמַלְּאִין כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְעַצְמוֹ וְהִגְבִּיהוּ זֶה עַל זֶה וְנָטַל זֶה לָזֶה קוֹץ מִיָּדוֹ אוֹ מִגּוּפוֹ בְּשָׁעַת מִלּוּאוֹ אִם מִלְּאוּ שְׁנֵיהֶם לְקִדּוּשׁ אֶחָד הַמַּיִם כְּשֵׁרִים וְאִם מִלְּאוּ לְקַדֵּשׁ כָּל אֶחָד לְעַצְמוֹ זֶה שֶׁהִגְבִּיהַּ אוֹ הוֹצִיא אֶת הַקּוֹץ פָּסַל מֵימָיו:

ח הַשּׁוֹאֵל חֶבֶל לְמַלְּאוֹת בּוֹ וּמִלֵּא וְנָטַל הַחֶבֶל בְּיָדָיו וּמֵימָיו עַל כְּתֵפוֹ וּפָגַע בַּבְּעָלִים בְּדַרְכּוֹ וְנָתַן לָהֶן אֶת הַחֶבֶל כְּשֵׁהוּא מְהַלֵּךְ כְּשֵׁרִין. וְאִם יָצָא מִן הַדֶּרֶךְ כְּדֵי לְהוֹלִיךְ הַחֶבֶל לַבְּעָלִים פָּסַל אֶת הַמַּיִם:

ט מִי שֶׁהָיָה מְמַלֵּא וּמַשְׁלִיךְ הַחֶבֶל שֶׁמִּלֵּא בּוֹ עַל הָאָרֶץ וְאַחַר שֶׁמִּלֵּא חָזַר וְקִבֵּץ עַל יָדוֹ פְּסָלָן. וְאִם הָיָה דּוֹלֶה וּמְקַבֵּץ לְתוֹךְ יָדוֹ הַמַּיִם כְּשֵׁרִים:

י הַמְמַלֵּא וְנוֹתֵן לֶחָבִית עַד שֶׁיְּמַלְּאֶנָּה מַיִם וְהִצְנִיעַ אֶת הֶחָבִית שֶׁלֹּא תִּשָּׁבֵר בְּשָׁעָה שֶׁהָיָה מְמַלֵּא אוֹ שֶׁכְּפָאָהּ עַל פִּיהָ עַל מְנָת לְנַגְּבָהּ לְמַלְּאוֹת בָּהּ כָּשֵׁר שֶׁזֶּה מְצָרֵךְ הַמִּלּוּי הוּא. אֲבָל אִם הִצְנִיעָהּ אוֹ נִגְּבָהּ כְּדֵי לְהוֹלִיךְ בָּהּ אֶת הַקִּדּוּשׁ פָּסַל שֶׁהֲרֵי עָשָׂה מְלָאכָה שֶׁאֵינָהּ לְצָרֵךְ הַמִּלּוּי. וְכֵן הַמְמַלֵּא וְנוֹתֵן לְשֹׁקֶת וּפִנָּה חַרְסִית מִן הַשֹּׁקֶת בְּשָׁעַת מִלּוּי אִם בִּשְׁבִיל שֶׁתַּחְזִיק מַיִם רַבִּים כְּשֵׁרִים שֶׁהֲרֵי זוֹ צָרֵךְ הַמִּלּוּי וְאִם בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא יִהְיוּ הַחֲרָסִין מְעַכְּבִין אוֹתוֹ בְּשָׁעָה שֶׁהוּא זוֹלֵף אֶת הַמַּיִם שֶׁמִּלֵּא בַּשֹּׁקֶת הֲרֵי אֵלּוּ פְּסוּלִין:

יא הַמְמַלֵּא דְּלִי לִשְׁתּוֹת וְנִמְלַךְ וְחִשֵּׁב עָלָיו לְמֵי חַטָּאת אִם עַד שֶׁלֹּא הִגִּיעַ הַדְּלִי לַמַּיִם חִשֵּׁב מְעָרֶה וְאֵין צָרִיךְ לְנַגֵּב וְאִם מִשֶּׁהִגִּיעַ הַדְּלִי לַמַּיִם חִשֵּׁב מְעָרֶה וְצָרִיךְ לְנַגֵּב וְאַחַר כָּךְ יְמַלֵּא בּוֹ לְחַטָּאת. שִׁלְשֵׁל הַדְּלִי וְנִפְסַק הַחֶבֶל מִיָּדוֹ אִם עַד שֶׁלֹּא הִגִּיעַ הַדְּלִי לַמַּיִם חִשֵּׁב עָלָיו מְעָרֶה וְאֵין צָרִיךְ לְנַגֵּב. נִמְלַךְ וְהוּא עוֹדֶהוּ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְחִשֵּׁב עָלָיו לְמֵי חַטָּאת מְעָרֶה וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְנַגֵּב. מַיִם שֶׁמִּלְּאָן לְמֵי חַטָּאת וְאַחַר שֶׁנִּתְמַלֵּא חִשֵּׁב עֲלֵיהֶן לִשְׁתּוֹתָן כְּשֶׁיַּטָּה אֶת הַכְּלִי לִשְׁתּוֹת פָּסַל הַמַּיִם אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא שָׁתָה מֵהֶן כְּלוּם:

## פרק ח

א מִי שֶׁהָיוּ מֵימָיו עַל כְּתֵפוֹ וְעָמַד וְהוֹרָה הוֹרָאָה לַאֲחֵרִים אוֹ שֶׁדָּן דִּין אוֹ שֶׁחָלְצָה בְּפָנָיו אוֹ מֵאֲנָה אוֹ שֶׁהֶרְאָה לַאֲחֵרִים אֶת הַדֶּרֶךְ אוֹ שֶׁהָרַג אֶת נָחָשׁ אוֹ עַקְרָב אוֹ נָטַל אֻכְלִין מִן הַשּׁוּק לְהַצְנִיעָם חֲרֵי הַמַּיִם פְּסוּלִין שֶׁהֲרֵי נִתְעַסֵּק בְּדָבָר אַחֵר קֹדֶם שֶׁיִּתֵּן הָאֵפֶר עַל הַמַּיִם. אֲבָל אִם נָטַל הָאֻכְלִין לְאָכְלָן וַאֲכָלָן כְּשֶׁהוּא מְהַלֵּךְ אוֹ שֶׁהָרַג נָחָשׁ אוֹ עַקְרָב הַמְעַכְּבִין אוֹתוֹ חֲרֵי הַמַּיִם כְּשֵׁרִים שֶׁזֶּה מִצָּרֵךְ הוֹלָכַת הַמַּיִם. זֶה הַכְּלָל כָּל דָּבָר שֶׁהוּא מִשּׁוּם מְלָאכָה שֶׁעָשָׂהוּ קֹדֶם מַתַּן הָאֵפֶר בֵּין עָמַד בֵּין לֹא עָמַד פָּסַל וְדָבָר שֶׁאֵינוֹ מִשּׁוּם מְלָאכָה אִם לֹא עָמַד כְּשֵׁרִים וְאִם עָמַד פָּסַל. הָיָה מְהַלֵּךְ בְּמַיִם וּפָרַץ בְּשָׁעַת הִלּוּכוֹ מָקוֹם שֶׁיֵּלֵךְ בּוֹ אַף עַל פִּי שֶׁפָּרַץ עַל מְנָת לִגְדֹּר כְּשֵׁרִים. וְאִם גָּדַר קֹדֶם שֶׁיִּתֵּן הָאֵפֶר פְּסוּלִין. וְכֵן אִם קָצָה פֵּרוֹת לֶאֱכֹל אַף עַל פִּי שֶׁכַּוָּנָתוֹ לְהַקְצוֹת אֶת הַשְּׂאָר כְּשֵׁרִין. וְאִם הִקְצָה קֹדֶם מַתַּן הָאֵפֶר פָּסוּל:

ב הָיָה אוֹכֵל בְּשָׁעַת הוֹלָכַת הַמַּיִם וְהוֹתִיר וְזָרַק מַה שֶּׁהוֹתִיר לְתַחַת הַתְּאֵנָה אוֹ לְתַחַת הַמַּקֵּצָה אִם נִתְכַּוֵּן שֶׁלֹּא יֹאבְדוּ הַפֵּרוֹת חֲרֵי הַמַּיִם פְּסוּלִין שֶׁהֲרֵי עָשָׂה מְלָאכָה. וְאִם זָרַק לְפִי שֶׁאֵין לוֹ צָרֵךְ בָּהֶן חֲרֵי הַמַּיִם כְּשֵׁרִין. הַמְמַלֵּא מַיִם לְקַדְּשָׁן וּמְטָרָן לְאַחֵר לְשָׁמְרָן וְעָשׂוּ הַבְּעָלִים מְלָאכָה לֹא נִפְסְלוּ הַמַּיִם שֶׁהֲרֵי מְטָרָן לְשׁוֹמֵר. וְאִם עָשָׂה הַשּׁוֹמֵר מְלָאכָה פְּסָלָן שֶׁהֲרֵי הֵן בִּרְשׁוּתוֹ וְהוּא נִכְנַס תַּחַת הַבְּעָלִים. הָיוּ שְׁנַיִם שׁוֹמְרִין אֶת הַמַּיִם וְעָשָׂה אֶחָד מֵהֶן מְלָאכָה הַמַּיִם כְּשֵׁרִים שֶׁהֲרֵי הַשֵּׁנִי מְשַׁמֵּר. חָזַר הָרִאשׁוֹן לְשָׁמֵר וְעָמַד הַשֵּׁנִי וְעָשָׂה מְלָאכָה הַמַּיִם כְּשֵׁרִים עַד שֶׁיַּעֲשׂוּ כָּל הַשּׁוֹמְרִין מְלָאכָה כְּאַחַת:

ג הַמְקַדֵּשׁ בְּאַחַת יָדוֹ וְעָשָׂה מְלָאכָה בַּשְּׁנִיָּה. אִם לְעַצְמוֹ קִדֵּשׁ פָּסַל שֶׁהֲרֵי עָשָׂה מְלָאכָה קֹדֶם מַתַּן אֵפֶר בְּמַיִם. וְאִם לַחֲבֵרוֹ קִדֵּשׁ הַמַּיִם כְּשֵׁרִים שֶׁאֵין זֶה פּוֹסֵל מֵימָיו שֶׁל חֲבֵרוֹ בַּמְּלָאכָה שֶׁעָשָׂה. שֶׁאֵין הַמְּלָאכָה פּוֹסֶלֶת בְּקִדּוּשׁ אֶלָּא בְּמַיִם. וְהוּא שֶׁיִּהְיֶה הָעוֹשֶׂה הַשּׁוֹמֵר אוֹ הַבְּעָלִים:

ד הַמְקַדֵּשׁ לְעַצְמוֹ וּלְאַחֵר כְּאַחַת. שֶׁלּוֹ פָּסוּל שֶׁהֲרֵי נִפְסְלוּ הַמַּיִם שֶׁל עַצְמוֹ בְּעֶסֶק שֶׁנִּתְעַסֵּק בְּקִדּוּשׁ חֲבֵרוֹ. אֲבָל אִם קִדֵּשׁ לִשְׁנַיִם כְּאַחַת שְׁנֵיהֶם כְּשֵׁרִין שֶׁאֵין מְלַאכְתּוֹ פּוֹסֶלֶת מֵי אֲחֵרִים:

ה הַמְמַלֵּא לְעַצְמוֹ בִּשְׁתֵּי יָדָיו כְּאַחַת בְּקִדּוּשׁ אֶחָד פָּסוּל. בִּשְׁנֵי קִדּוּשִׁים כָּשֵׁר. קִדֵּשׁ לְעַצְמוֹ בִּשְׁתֵּי יָדָיו כְּאַחַת בְּקִדּוּשׁ אֶחָד כְּשֵׁרִים בִּשְׁנֵי קִדּוּשִׁין פְּסוּלִין. מִלֵּא וְקִדֵּשׁ בִּשְׁתֵּי יָדָיו כְּאַחַת לְעַצְמוֹ שְׁנֵיהֶן פְּסוּלִין. מִלֵּא לְאַחֵר בִּשְׁתֵּי יָדָיו כְּאַחַת בְּקִדּוּשׁ אֶחָד כָּשֵׁר בִּשְׁנֵי קִדּוּשִׁין פְּסוּלִין. קִדֵּשׁ לְאַחֵר בִּשְׁתֵּי יָדָיו כְּאַחַת בֵּין בְּקִדּוּשׁ אֶחָד בֵּין בִּשְׁנֵי קִדּוּשִׁין שְׁנֵיהֶן כְּשֵׁרִים. מִלֵּא וְקִדֵּשׁ בִּשְׁתֵּי יָדָיו כְּאַחַת לְאַחֵר הַמְּלוּי פָּסוּל וְהַקִּדּוּשׁ כָּשֵׁר. זֶה הַכְּלָל כָּל מִלּוּי שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ מְלָאכָה בֵּין שֶׁמִּלֵּא לְעַצְמוֹ בֵּין שֶׁמִּלֵּא לְאַחֵר פָּסוּל. וְכָל מַיִם שֶׁנִּתְמַלְּאוּ כְּהִלְכָתָן וְעָשָׂה מְלָאכָה קֹדֶם שֶׁיִּתֵּן אֶת הָאֶפֶר אִם הָיוּ הַמַּיִם שֶׁלּוֹ הֲרֵי הֵן פְּסוּלִין. וְאִם הָיוּ שֶׁל אַחֵר כְּשֵׁרִין. וְכָל דָּבָר שֶׁבְּיָדוֹ וְעָשָׂה מְלָאכָה בֵּין שֶׁיֵּשׁ שָׁם שׁוֹמֵר שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה מְלָאכָה בֵּין שֶׁאֵין [שָׁם] שׁוֹמֵר פָּסוּל. וְדָבָר שֶׁאֵינוֹ בְּיָדוֹ וְעָשָׂה מְלָאכָה אִם יֵּשׁ [שָׁם] שׁוֹמֵר לֹא פָּסַל. אִם אֵין שָׁם שׁוֹמֵר פָּסַל:

ו הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ קַדֵּשׁ לִי וַאֲקַדֵּשׁ לָךְ וְקִדְּשׁוּ זֶה לָזֶה הָרִאשׁוֹן כָּשֵׁר וְהַשֵּׁנִי פָּסוּל שֶׁהֲרֵי קִדֵּשׁ בְּשָׂכָר. אָמַר לוֹ מַלֵּא לִי וַאֲמַלֵּא לָךְ וּמִלְּאוּ זֶה לָזֶה הָרִאשׁוֹן פָּסוּל הוֹאִיל וְכַוָּנָתוֹ שֶׁיְּמַלֵּא לוֹ חֲבֵרוֹ. חֵלֶף מִלּוּי זֶה הֲרֵי זֶה כְּמְמַלֵּא לוֹ וּלְאַחֵר שֶׁהֵן פְּסוּלִין. וְהַשֵּׁנִי כָּשֵׁר שֶׁהַמִּלּוּי בְּשָׂכָר מֻתָּר וַהֲרֵי לֹא עָשָׂה מְלָאכָה אַחַר שֶׁמִּלֵּא וְאֵין בְּכַוָּנָתוֹ מִלּוּי אַחֵר:

ז הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ קַדֵּשׁ לִי וַאֲמַלֵּא לְךָ שְׁנֵיהֶן כְּשֵׁרִין שֶׁהַמְּלָאכָה אֵינָהּ פּוֹסֶלֶת הַקִּדּוּשׁ וְהַמִּלּוּי בְּשָׂכָר מֻתָּר. מַלֵּא לִי וַאֲקַדֵּשׁ לְךָ שְׁנֵיהֶן פְּסוּלִין. זֶה שֶׁמִּלֵּא בַּתְּחִלָּה פָּסוּל שֶׁהֲרֵי הוּא כְּמְמַלֵּא וּמְקַדֵּשׁ כְּאַחַת וּפָסַל הַמַּיִם בַּמְּלָאכָה. וְזֶה שֶׁקִּדֵּשׁ בָּאַחֲרוֹנָה פָּסוּל שֶׁהֲרֵי קִדֵּשׁ בְּשָׂכָר וּכְאִלּוּ הֶחְזִיר חוֹב שֶׁעָלָיו:

ח הַהוֹלֵךְ לְקַדֵּשׁ הֲרֵי זֶה נוֹטֵל אֶת הַמַּפְתֵּחַ וּפוֹתֵחַ לְהוֹצִיא הָאֵפֶר. וְנוֹטֵל קַרְדֹּם אִם צָרִיךְ לַחְפֹּר בּוֹ אֵפֶר הַפָּרָה. וְנוֹטֵל סֵלָּם וּמוֹלִיךְ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם לְהָבִיא הָאֵפֶר וְכָשֵׁר. וְאִם מִשֶּׁנְּטָל הָאֵפֶר לְקַדֵּשׁ בּוֹ כִּסָּה הַכְּלִי שֶׁהָיָה בּוֹ הָאֵפֶר. אוֹ שֶׁהֵגִיף אֶת הַדֶּלֶת אוֹ שֶׁזָּקַף אֶת הַכְּלִי בָּאָרֶץ קֹדֶם שֶׁיַּשְׁלִיךְ הָאֵפֶר לַמַּיִם פָּסַל הַמַּיִם. אֲבָל הָאֵפֶר כָּשֵׁר לְקַדֵּשׁ בּוֹ מַיִם אֲחֵרִים. זָקַף אֶת הַכְּלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ הָאֵפֶר בְּיָדוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְפַּזֵּר כְּשֵׁרִים מִפְּנֵי שֶׁאִי אֶפְשָׁר שֶׁהֲרֵי אִם הִנִּיחוֹ בָּאָרֶץ פָּסַל. וְאִם כִּסָּהוּ פָּסַל. נָטַל אֶת הָאֵפֶר וְרָאָה שֶׁהוּא מְרֻבֶּה וְהֶחְזִיר מִמֶּנּוּ כָּשֵׁר. נָתַן הָאֵפֶר עַל הַמַּיִם וְרָאָה שֶׁהוּא מְרֻבֶּה וְנָטַל מִמֶּנּוּ לְקַדֵּשׁ מַיִם אֲחֵרִים כָּשֵׁר. קֹרֶסֶם עֲלֵה זַיִת לַחְתּוֹת בּוֹ הָאֵפֶר אִם בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא יַחֲזִיק אֵפֶר הַרְבֵּה פָּסַל וְאִם בִּשְׁבִיל שֶׁיִּכָּנֵס הָאֵפֶר בַּכְּלִי כָּשֵׁר:

## פרק ט

א כֵּיצַד מְקַדְּשִׁין אֶת הַמַּיִם בְּאֵפֶר הַפָּרָה. נוֹתֵן אֶת הַמַּיִם שֶׁנִּתְמַלְּאוּ לְשֵׁם מֵי חַטָּאת בַּכְּלִי וְנוֹתֵן אֵפֶר עַל פְּנֵי הַמַּיִם כְּדֵי שֶׁיֵּרָאֶה עַל פְּנֵי הַמַּיִם. אַף עַל פִּי שֶׁהִיא חֲבִית גְּדוֹלָה מְלֵאָה מַיִם. וּמְעָרֵב הַכל. וְאִם נָתַן הָאֵפֶר תְּחִלָּה וְאַחַר כָּךְ נָתַן עָלָיו הַמַּיִם פָּסַל. וּמַהוּ זֶה שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה (במדבר יט יז) ״וְנָתַן עָלָיו מַיִם חַיִּים״. כְּדֵי לְעָרֵב אֶת הָאֵפֶר בַּמַּיִם:

ב הַמְקַדֵּשׁ צָרִיךְ שֶׁיִּתְכַּוֵּן וְיִתֵּן הָאֵפֶר בְּיָדוֹ עַל הַמַּיִם שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט יז) ״וְלָקְחוּ לַטָּמֵא״ עַד שֶׁיְּהֵיָה מִתְכַּוֵּן לְקִדּוּשׁ וּלְמִלּוּי וּלְהַזָּיָה. אֲבָל אִם נָפַל הָאֵפֶר מִן הַכְּלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ הָאֵפֶר לְתוֹךְ הַמַּיִם. אוֹ שֶׁנָּטַל הָאֵפֶר בְּיָדוֹ וּדְחָפוֹ חֲבֵרוֹ אוֹ הָרוּחַ וְנָפַל הָאֵפֶר מִיָּדוֹ עַל הַמַּיִם. אוֹ שֶׁנָּפַל הָאֵפֶר מִיָּדוֹ עַל צַד הַכְּלִי אוֹ עַל יָדוֹ וְאַחַר כָּךְ נָפַל לַמַּיִם הֲרֵי זֶה פָּסוּל:

ג קִדֵּשׁ פָּחוֹת מִכְּדֵי הַזָּאָה בִּכְלִי זֶה וּפָחוֹת מִכְּדֵי הַזָּאָה בִּכְלִי אַחֵר לֹא נִתְקַדְּשׁוּ. הָיָה הָאֵפֶר צָף עַל פְּנֵי הַמַּיִם וְכָנַס מִמֶּנּוּ מִלְמַעְלָה וְקִדֵּשׁ בּוֹ מַיִם אֲחֵרִים הֲרֵי אֵלּוּ מְקֻדָּשִׁין. וְכָל שֶׁנִּגַּע בַּמַּיִם אֵין מְקַדְּשִׁין בּוֹ פַּעַם שְׁנִיָּה וְאַף עַל פִּי שֶׁנִּגְּבוּ. וַאֲפִלּוּ נָשְׁבָה הָרוּחַ וְנָתְנָה אֶת הָאֵפֶר עַל גַּבֵּי הַמַּיִם אֵינוֹ מְנַגְּבוֹ וּמְקַדֵּשׁ בּוֹ:

ד כְּלִי קָטָן שֶׁהָיָה בְּתוֹךְ כְּלִי גָּדוֹל וְהֵן מְלֵאִין מַיִם וְהַמַּיִם מִעֲרְבִין כֵּיוָן שֶׁנָּתַן הָאֵפֶר בַּמַּיִם שֶׁבַּכְּלִי הַגָּדוֹל נִתְקַדְּשׁוּ כָּל הַמַּיִם שֶׁבְּתוֹךְ הַכְּלִי הַקָּטָן. וְאַף עַל פִּי שֶׁהָיָה פִּיו צַר בְּיוֹתֵר וְלֹא נִכְנַס לוֹ אֵפֶר שֶׁהֲרֵי הַמַּיִם כֻּלָּן מְעֹרָבִין:

ה הָיָה סְפוֹג בְּתוֹךְ הַמַּיִם בְּעֵת שֶׁנָּתַן הָאֵפֶר הֲרֵי הַמַּיִם שֶׁבַּסְּפוֹג פְּסוּלִין מִפְּנֵי שֶׁאֵינָן בַּכְּלִי. כֵּיצַד יַעֲשֶׂה. זוֹלֵף אֶת כָּל הַמַּיִם עַד שֶׁמַּגִּיעַ לַסְּפוֹג וְלֹא יִגַּע בַּסְּפוֹג. וְאִם נָגַע בַּסְּפוֹג אַף עַל פִּי שֶׁהַמַּיִם צָפִין עַל גַּבָּיו כָּל שֶׁהֵן פְּסוּלִין. מִפְּנֵי שֶׁהַמַּיִם שֶׁבַּסְּפוֹג יוֹצְאִין וּמִתְעָרְבִין בַּמַּיִם הַכְּשֵׁרִין. נָפַל סְפוֹג לְתוֹךְ הַמַּיִם הַמְקֻדָּשִׁין נוֹטְלוֹ וְסוֹחֲטוֹ חוּץ לַכְּלִי וְהַמַּיִם שֶׁבַּכְּלִי כְּשֵׁרִין:

ו שְׁתֵּי שְׁקָתוֹת שֶׁבְּאֶבֶן אַחַת שֶׁנָּתַן אֶת הָאֵפֶר לְתוֹךְ אַחַת מֵהֶן אֵין הַמַּיִם שֶׁבַּשְּׁנִיָּה מְקֻדָּשִׁין. וְאִם הָיוּ נְקוּבוֹת זוֹ לְזוֹ כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד אוֹ שֶׁהָיוּ הַמַּיִם צָפִין עַל גַּבֵּיהֶן אֲפִלּוּ כְּקֻלְפַּת הַשּׁוּם וְנָתַן אֵפֶר לְאַחַת מֵהֶן הֲרֵי הַמַּיִם שֶׁבַּשְּׁנִיָּה מְקֻדָּשִׁין:

ז שְׁתֵּי אֲבָנִים שֶׁהִקִּיפָן זוֹ לְזוֹ וַעֲשָׂאָן שׁוֹקֶת וְכֵן שְׁתֵּי עֲרֵבוֹת. וְכֵן שׁוֹקֶת שֶׁנֶּחְלְקָה וְנָתַן אֵפֶר בְּחֶלֶק אֶחָד מֵהֶן. הַמַּיִם שֶׁבֵּינֵיהֶן אֵינָן מְקֻדָּשִׁין. וְאִם חִבְּרָן בְּסִיד אוֹ בְּגַפְסִיס וְהֵם יְכוֹלוֹת לְהִנָּטֵל כְּאַחַת הַמַּיִם שֶׁבֵּינֵיהֶן מְקֻדָּשִׁין:

ח מַיִם מְקֻדָּשִׁין שֶׁנִּתְעָרְבוּ בְּהֶן מַיִם אֲחֵרִים כָּל שֶׁהוּא אֲפִלּוּ מַיִם שֶׁנִּתְמַלְּאוּ לְקִדּוּשׁ חֲרֵי אֵלּוּ פְּסוּלִין. וְכֵן אִם יָרַד לְתוֹכָן טַל חֲרֵי אֵלּוּ פְּסוּלִין. נָפַל לְתוֹכָן מַשְׁקִין וּמֵי פֵּרוֹת יְעֵרָה הַכֹּל וְצָרִיךְ לְנַגֵּב הַכְּלִי וְאַחַר כֵּן יִתֵּן לְתוֹכוֹ מַיִם מְקֻדָּשִׁין אֲחֵרִים. נָפַל לְתוֹכָן דְּיוֹ קוֹמוֹס וְקַנְקַנְתּוֹם וְכָל דָּבָר שֶׁהוּא רוֹשֶׁם יְעֵרָה וְאֵין צָרִיךְ לְנַגֵּב. שֶׁאִם יִשָּׁאֵר שָׁם דָּבָר הָרוֹשֶׁם חֲרֵי הוּא נִרְאֶה:

ט הַמַּטְבִּיל כְּלִי לְחַטָּאת בְּמַיִם שֶׁאֵינָן רְאוּיִין לְקַדֵּשׁ צָרִיךְ לְנַגֵּב וְאַחַר כָּךְ יְקַדֵּשׁ בּוֹ. הִטְבִּילוֹ בְּמַיִם הָרְאוּיִין לְקַדֵּשׁ אֵינוֹ צָרִיךְ לְנַגֵּב. וְאִם הִטְבִּילוֹ לְאֶסֹף בּוֹ מַיִם מְקֻדָּשִׁין בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ צָרִיךְ לְנַגֵּב:

י קְרוּיָה שֶׁהִטְבִּילָהּ בְּמַיִם הָרְאוּיִין לְקַדֵּשׁ מְקֻדָּשִׁין בָּהּ. אֲבָל אֵין אוֹסְפִין לְתוֹכָהּ מֵי חַטָּאת מִפְּנֵי שֶׁהַמַּיִם שֶׁהַטְּבִלָּה בָּהֶן נִבְלָעִים בְּתוֹכָהּ וְיוֹצְאִין וּמִתְעָרְבִין בְּמֵי חַטָּאת וּפוֹסְלִין אוֹתָן. נִטְמֵאת וְהִטְבִּילוּהָ אֵין מְקֻדָּשִׁין בָּהּ שֶׁהַמַּשְׁקִין הַטְּמֵאִין הַנִּבְלָעִין בְּגוּפָהּ יֵצְאוּ וְיִתְעָרְבוּ בַּמַּיִם שֶׁמְּקֻדָּשִׁין אוֹתָן בְּתוֹכָהּ:

יא מַיִם מְקֻדָּשִׁין שֶׁנָּפַל לְתוֹכָן שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים וְנִתְבַּקְּעוּ אוֹ שֶׁנִּשְׁתַּנּוּ מַרְאֵיהֶן פְּסוּלִין. אֲפִלּוּ הָיוּ יְבֵשִׁים בְּיוֹתֵר כְּגוֹן הַנִּמְלָה וְהָרִירָה וְהַכְּנָּה שֶׁבַּתְּבוּאָה. נָתַן לְתוֹכָהּ חִפּוּשִׁין אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נִתְבַּקְּעוּ וְלֹא נִשְׁתַּנּוּ מַרְאֵיהֶן חֲרֵי הַמַּיִם פְּסוּלִין מִפְּנֵי שֶׁהִיא כִּשְׁפוֹפֶרֶת וְהַמַּיִם נִכְנָסִין בְּתוֹכָהּ וְיוֹצְאִין מִתּוֹכָהּ עִם הַלֶּחָה שֶׁבָּהּ:

יב מַיִם מְקֻדָּשִׁין שֶׁשָּׁתָה מֵהֶן בְּהֵמָה אוֹ חַיָּה פְּסוּלִין. וְכֵן כָּל הָעוֹפוֹת פְּסוּלִין חוּץ מִן הַיּוֹנָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא מוֹצָצָת וְאֵין רִיר יוֹצֵא מִפִּיהָ וּמִתְעָרֵב בַּמַּיִם. וְכֵן כָּל הַשְּׂרָצִים שֶׁשָּׁתוּ אֵינָן פּוֹסְלִין חוּץ מִן הַחֲלָדָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא מְלַקֶּקֶת בִּלְשׁוֹנָהּ וְנִמְצֵאת הַלֶּחָה יוֹצְאָה מִפִּיהָ לַמַּיִם:

יג מֵי חַטָּאת שֶׁנִּשְׁתַּנּוּ מַרְאֵיהֶן מֵחֲמַת עַצְמָן כְּשֵׁרִים. נִשְׁתַּנּוּ מֵחֲמַת עָשָׂן פְּסוּלִין. הִגְלִידוּ וְחָזְרוּ וְנִמּוֹחוּ כְּשֵׁרִים אֲפִלּוּ נִמּוֹחוּ בַּחֲמָה אֲבָל אִם הִמְחָן בָּאוּר פְּסוּלִין:

יד אֵפֶר חַטָּאת שֶׁנִּשְׁתַּנּוּ מַרְאָיו מֵחֲמַת עַצְמוֹ אוֹ מֵחֲמַת עָשָׂן כָּשֵׁר. נִשְׁתַּנּוּ מֵחֲמַת אָבָק אוֹ שֶׁנָּפַל לְתוֹכוֹ סִיד אוֹ גַּפְסִיס אוֹ שֶׁנִּתְעָרֵב בּוֹ אֵפֶר מַקֵּלָה כָּל שֶׁהוּא חֲרֵי זֶה פָּסוּל:

טו הַחוֹשֵׁב עַל מֵי חַטָּאת לִשְׁתּוֹתָן לֹא פָסָלָן עַד שֶׁיִּשְׁתֶּה מֵהֶן. וְאִם שָׁפַךְ מִן הַכְּלִי לְתוֹךְ גְּרוֹנוֹ וְלֹא נָגְעָה שְׂפָתוֹ בַּמַּיִם שֶׁבַּכְּלִי לֹא פָסַל:

טז כְּלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מַיִם מְקֻדָּשִׁין שֶׁהִנִּיחוֹ מְגֻלֶּה וּבָא וּמְצָאוֹ מְכֻסֶּה חֲרֵי אֵלּוּ פְּסוּלִין שֶׁמָּא אָדָם שֶׁאֵינוֹ טָהוֹר לְחַטָּאת נָגַע בָּהֶן שֶׁחֲרֵי אָדָם כִּפָּהוּ בְּרַגְלַי. הִנִּיחוֹ מְכֻסֶּה וּבָא וּמְצָאוֹ מְגֻלֶּה אִם יְכוֹלָה הַחֲלָדָה לִשְׁתּוֹת מִמֶּנּוּ אוֹ שֶׁיָּרַד לוֹ טַל בַּלַּיְלָה פְּסוּלִין וְאִם לָאו כְּשֵׁרִין מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ כָּאן שְׁתֵּי סְפֵקוֹת סָפֵק אָדָם גִּלָּה אוֹ בְּהֵמָה חַיָּה וָרֶמֶשׂ וְאִם תִּמְצֵי לוֹמַר אָדָם גִּלָּהוּ שֶׁמָּא הָיָה טָהוֹר לְחַטָּאת אוֹ לֹא:

יז הַמּוֹסֵר מַיִם מְקֻדָּשִׁין אוֹ מַיִם שֶׁנִּתְמַלְּאוּ לְקִדּוּשׁ לְטָמֵא לְשָׁמְרָן חֲרֵי אֵלּוּ פְּסוּלִין:

יח שְׁנַיִם שֶׁהָיוּ שׁוֹמְרִין אֶת הַמַּיִם וְנִטְמָא אֶחָד מֵהֶן כְּשֵׁרִים מִפְּנֵי שֶׁהֵן בִּרְשׁוּתוֹ שֶׁל שֵׁנִי. טָהַר וְחָזַר לִשְׁמֹר וְנִטְמָא הַשֵּׁנִי כְּשֵׁרִים מִפְּנֵי שֶׁהֵן בִּרְשׁוּתוֹ שֶׁל רִאשׁוֹן. נִטְמְאוּ שְׁנֵיהֶן כְּאַחַת הַמַּיִם פְּסוּלִין:

## פרק י

א הַמְמַלֵּא מַיִם לְקִדּוּשׁ אֵינוֹ צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה הוּא עַצְמוֹ הַמְקַדֵּשׁ וְהַמַּזֶּה אֶלָּא מְקַדֵּשׁ אֶחָד וּמַזֶּה אֶחָד. וְכֵן מְמַלֵּא אָדָם בִּכְלִי וּמְעָרֶה מִכְּלִי לִכְלִי וּמְקַדֵּשׁ בִּכְלִי אַחֵר וּמְעָרֶה הַמַּיִם הַמְקֻדָּשִׁין מִכְּלִי לִכְלִי וּמַזֶּה מִכְּלִי אַחֵר:

ב מְמַלֵּא אָדָם מַיִם וּמַנִּיחָן אֶצְלוֹ בִּלֹּא קִדּוּשׁ כָּל זְמַן שֶׁיִּרְצֶה וְאֵין בְּכָךְ כְּלוּם. וּמוֹלִיכָן מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּמֵעִיר לְעִיר וְנוֹתֵן עֲלֵיהֶן אֵפֶר וּמְקַדְּשָׁן בְּכָל עֵת שֶׁיִּרְצֶה. וְכֵן הַמַּיִם הַמְקֻדָּשִׁין מַנִּיחָן אָדָם אֶצְלוֹ יָמִים וְשָׁנִים וּמַזֶּה מֵהֶן בְּכָל יוֹם שֶׁהוּא צָרִיךְ עַד שֶׁיִּתַּמּוּ וּמוֹלִיכָן מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּמֵעִיר לְעִיר. וּמְשַׁמֵּר אָדָם אֵפֶר פָּרָה אֶצְלוֹ וּמוֹלִיכָהּ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּמֵעִיר לְעִיר. פַּעַם אַחַת הוֹלִיכוּ כְּלִי שֶׁהָיָה בּוֹ מֵי חַטָּאת בִּסְפִינָה בַּיַּרְדֵּן וְנִמְצָא כְּזַיִת מִן הַמֵּת בְּקַרְקַע הַסְּפִינָה וְנִטְמְאוּ הַמַּיִם. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה גָּזְרוּ בֵּית דִּין הַגָּדוֹל שֶׁאֵין מַעֲבִירִין מֵי חַטָּאת וְלֹא אֵפֶר חַטָּאת בְּנָהָר וּבִסְפִינָה וְלֹא יְשִׁיטֵם עַל פְּנֵי הַמַּיִם. וְלֹא יַעֲמֹד בְּצַד הַנָּהָר מִכָּאן וְיִזְרְקֵם לַצַּד הַשֵּׁנִי. אֲבָל עוֹבֵר הוּא אָדָם בְּמַיִם עַד צַוָּארוֹ וּבְיָדוֹ אֵפֶר פָּרָה אוֹ מַיִם מְקֻדָּשִׁין. וְכֵן אָדָם וְכֵלִים הָרֵיקָנִים שֶׁהֵן טְהוֹרִין לְחַטָּאת וּמַיִם שֶׁנִּתְמַלְּאוּ לְחַטָּאת וַעֲדַיִן לֹא נִתְקַדְּשׁוּ מַעֲבִירִין אוֹתָם בְּנָהָר בִּסְפִינָה:

**ג** מַעֲבִירִין מַיִם מְקֻדָּשִׁין בִּסְפִינָה בַּיָּם הַגָּדוֹל וְשָׁטִין [בָּהֶם] עַל פְּנֵי הַמַּיִם. שֶׁלֹּא גָּזְרוּ אֶלָּא עַל הַמַּיִם הַמְקֻדָּשִׁין וְעַל הָאֵפֶר בְּנָהָר:

**ד** הַמּוֹלִיךְ מַיִם לְקֻדָּשָׁן וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר מַיִם שֶׁנִּתְקַדְּשׁוּ לֹא יַפְשִׁיל הַכְּלִי לַאֲחוֹרָיו אֶלָּא לְפָנָיו שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ט) "לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי נִדָּה" בִּזְמַן שֶׁהֵן שְׁמוּרִין הֵן מֵי נִדָּה וְאִם לָאו פְּסוּלִין. מִלֹּא שְׁתֵּי חֲבִיּוֹת נוֹתֵן אַחַת לְפָנָיו וְאַחַת לַאֲחוֹרָיו מִפְּנֵי שֶׁאֵי אֶפְשָׁר:

**ה** מֵי חַטָּאת שֶׁשְּׁקָלָן בְּמִשְׁקָל אִם הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ פְּסוּלִין וְאִם לָאו כְּשֵׁרִין. אֲבָל אִם שָׁקַל דְּבָרִים אֲחֵרִים בְּמֵי חַטָּאת הוֹאִיל וַעֲשָׂאָן מִשְׁקֶלֶת פְּסָלָן שֶׁאֵין זוֹ מִשְׁמֶרֶת. כָּל אֵלּוּ הַטְּהוֹרִים שֶׁמְּמַלְּאִין אוֹ שֶׁמְּקַדְּשִׁין וְכֵן כָּל הַכֵּלִים שֶׁמְּמַלְּאִין וּמְקַדְּשִׁין מֵהֶם וְשֶׁמַּזִּין מֵהֶן אִם הָיוּ טְבוּלֵי יוֹם אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא הֶעֱרִיב שִׁמְשָׁן חֲרֵי אֵלּוּ כְּשֵׁרִים. שֶׁכָּל מַעֲשֵׂה הַפָּרָה וְהַמְּלוּי וְהַקִּדּוּשׁ וְהַהַזָּיָה כָּשֵׁר בְּטָבוּל יוֹם כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. וּמִפְּנֵי הַצְּדוּקִין מְטַמְּאִין אֶת כָּל כְּלֵי שֶׁטֶף וּמַטְבִּילִין אוֹתָן וְאַחַר כָּךְ מִשְׁתַּמְּשִׁין בָּהֶן בְּמֵי חַטָּאת:

**ו** הַכֹּל כְּשֵׁרִין לְהַזּוֹת חוּץ מֵאִשָּׁה וְטֻמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוּס [וְחֵרֵשׁ שׁוֹטֶה] וְקָטָן שֶׁאֵין בּוֹ דַּעַת. אֲבָל קָטָן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דַּעַת כָּשֵׁר לְהַזּוֹת וְהֶעֱרֵל כָּשֵׁר לְהַזּוֹת שֶׁאֵין הֶעֱרֵל טָמֵא. קָטָן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דַּעַת שֶׁהִזָּה וְהָאִשָּׁה מְסַעֲדָתוֹ כְּגוֹן שֶׁאָחֲזָה לוֹ הַמַּיִם בְּיָדוֹ הַזָּאָתוֹ כְּשֵׁרָה וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תֶּאֱחֹז בְּיָדוֹ בִּשְׁעַת הַזָּאָה. וְאִם אָחֲזָה בְּיָדוֹ בִּשְׁעַת הַזָּיָתוֹ פְּסוּלָה:

**ז** הַמַּזֶּה צָרִיךְ לְכַוֵּן וּלְהַזּוֹת עַל הַטָּמֵא לְטַהֲרוֹ וְאִם הִזָּה שֶׁלֹּא בְּכַוָּנָה הַזָּאָתוֹ פְּסוּלָה. אֲבָל זֶה שֶׁמַּזִּין עָלָיו אֵינוֹ צָרִיךְ כַּוָּנָה אֶלָּא מַזִּין עַל הָאָדָם לְדַעְתּוֹ וְשֶׁלֹּא לְדַעְתּוֹ. הַמִּתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת לְפָנָיו וְהִזָּה לַאֲחוֹרָיו וְהִזָּה לְפָנָיו הַזָּיָתוֹ פְּסוּלָה. נִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת לְפָנָיו וְהִזָּה לַצְּדָדִין שֶׁל פָּנָיו הַזָּיָתוֹ כְּשֵׁרָה:

**ח** הַמַּזֶּה אֵינוֹ צָרִיךְ טְבִילָה לְכָל הַזָּיָה אֶלָּא טוֹבֵל אֶת הָאֵזוֹב וּמַזֶּה הַזָּיָה אַחַר הַזָּיָה עַד שֶׁיִּגְמְרוּ הַמַּיִם. וּמַזֶּה הַזָּיָה אַחַת עַל כַּמָּה בְּנֵי אָדָם אוֹ עַל כַּמָּה כֵּלִים כְּאַחַת אֲפִלּוּ מֵאָה. כָּל שֶׁנָּגַע בּוֹ מִן הַמַּיִם כָּל שֶׁהוּא טָהוֹר וְהוּא שֶׁיִּתְכַּוֵּן הַמַּזֶּה לְהַזּוֹת עָלָיו. טָבַל אֶת הָאֵזוֹב וְנִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת עַל דָּבָר שֶׁמְּקַבֵּל טֻמְאָה אוֹ עַל הָאָדָם וְהִזָּה מֵאוֹתָהּ טְבִילָה עַל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה אוֹ עַל הַבְּהֵמָה. אִם נִשְׁאֲרוּ מַיִם בָּאֵזוֹב אֵינוֹ צָרִיךְ לְחָזֵר וּלְהַטְבִּיל אֶלָּא מַזֶּה מִן הַשְּׁאָר עַל הָאָדָם אוֹ עַל הַכֵּלִים הַטְּמֵאִים שֶׁהָרֵי תְּחִלַּת טְבִילָתוֹ כְּשֵׁרָה הָיְתָה. אֲבָל אִם טָבַל אֶת הָאֵזוֹב לְהַזּוֹת עַל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה אוֹ עַל הַבְּהֵמָה וְהִזָּה עַל הָאָדָם אוֹ עַל הַכְּלִי הַטָּמֵא הַזָּיָתוֹ פְּסוּלָה עַד שֶׁיַּחְזֹר וְיִטְבֹּל פַּעַם שְׁנִיָּה וְיִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת עַל הָאָדָם אוֹ עַל דָּבָר הַמְקַבֵּל טֻמְאָה:

**ט** הִטְבִּיל אֶת הָאֵזוֹב וְנִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת עַל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה הַמַּיִם הַמְנַטְּפִים כְּשֵׁרִין לְפִיכָךְ אִם נָטְפוּ בִּכְלִי וְחָזַר וְהִטְבִּיל בָּהֶן אֶת הָאֵזוֹב כְּכַוָּנָה לְהַזּוֹת עַל דָּבָר הַמְקַבֵּל טֻמְאָה הַזָּיָתוֹ כְּשֵׁרָה:

**י** מֵי חַטָּאת שֶׁנִּתְמַעֲטוּ טוֹבֵל בָּהֶן אֲפִלּוּ רָאשֵׁי גְּבָעוֹלִין וּמַזֶּה וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִסָּפֵג. צְלוֹחִית שֶׁפִּיהָ צַר טוֹבֵל וּמַעֲלֶה כְּדַרְכּוֹ וּמַזֶּה וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְהַזָּהֵר שֶׁמָּא יִגַּע בְּצִדֵּי הַכְּלִי בְּפַעַם שְׁנִיָּה:

## פרק יא

**א** כִּיצַד מְטַהֲרִים טָמֵא מֵת בְּמֵי נִדָּה. לוֹקֵחַ אָדָם טָהוֹר שְׁלֹשָׁה קְלָחִין שֶׁל אֵזוֹב וְאוֹגְדָן אֲגוּדָּה אַחַת וּבְכָל בַּד וּבַד גִּבְעוֹל אֶחָד וְטוֹבֵל רָאשֵׁי גִּבְעוֹלִין בְּמֵי נִדָּה שֶׁבַּכְּלִי וּמְתַכֵּוֵּן וּמַזֶּה עַל הָאָדָם אוֹ עַל הַכֵּלִים בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אַחַר שֶׁתָּנַץ הַחַמָּה. וְאִם הִזָּה מִשֶּׁעָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר כָּשֵׁר. וְאַחַר שֶׁיִּזֶּה עָלָיו בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי טוֹבֵל בַּיּוֹם וּמַעֲרִיב שִׁמְשׁוֹ וַהֲרֵי הוּא טָהוֹר לָעֶרֶב. טָבַל אֶת הָאֵזוֹב בַּלַּיְלָה וְהִזָּה בַּיּוֹם אוֹ שֶׁטָּבַל אֶת הָאֵזוֹב בַּיּוֹם וְהִזָּה בַּלַּיְלָה הַזָּאָתוֹ פְּסוּלָה וְהַמַּיִם מְטַמְּאִין מִשּׁוּם מֵי חַטָּאת כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר. עַד שֶׁתִּהְיֶה טְבִילַת הָאֵזוֹב בַּמַּיִם וְהַזָּאָתוֹ מִמְּנוּ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אַחַר שֶׁתָּנַץ הַחַמָּה וְאִם עָבַר וְעָשָׂה מִשֶּׁעָלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר כָּשֵׁר כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ:

**ב** מִי שֶׁנִּטְמָא בְּמֵת וְשָׁהָה כַּמָּה יָמִים בְּלֹא הַזָּאָה כְּשֶׁיָּבוֹא לְהַזּוֹת מוֹנֶה בְּפָנָיו שְׁלֹשָׁה יָמִים וּמַזִּין עָלָיו בַּשְּׁלִישִׁי וּבַשְּׁבִיעִי וְטוֹבֵל בַּשְּׁבִיעִי וּמַעֲרִיב שִׁמְשׁוֹ. בַּמָּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּעַם הָאָרֶץ שֶׁבָּא לְהַזּוֹת שֶׁאֲפִלּוּ אָמַר הַיּוֹם שְׁלִישִׁי שֶׁלִּי אֵינוֹ נֶאֱמָן שֶׁמָּא הַיּוֹם נִטְמָא לְפִיכָךְ צָרִיךְ לִמְנוֹת בְּפָנָיו. אֲבָל חָבֵר שֶׁבָּא לְהַזּוֹת מַזִּין עָלָיו אוֹ עַל כֵּלָיו מִיָּד. מִי שֶׁהִזָּה עָלָיו בַּשְּׁלִישִׁי וְלֹא הִזָּה עָלָיו בַּשְּׁבִיעִי וְשָׁהָה כַּמָּה יָמִים טוֹבֵל בְּכָל עֵת שֶׁיִּרְצֶה אַחַר הַשְּׁבִיעִי בֵּין בַּיּוֹם בֵּין בַּלַּיְלָה וּמַזִּין עָלָיו בַּיּוֹם בֵּין קֹדֶם טְבִילָה בֵּין אַחַר טְבִילָה אֲפִלּוּ טָבַל בְּלֵיל תְּשִׁיעִי אוֹ בְּלֵיל עֲשִׂירִי מַזִּין עָלָיו לְמָחָר אַחַר הָנֵץ הַחַמָּה:

**ג** כָּל הַמְּטַמְּאִין מְקַבְּלִין הַזָּאָה. כֵּיצַד. זָבִים וְזָבוֹת נִדּוֹת וְיוֹלְדוֹת שֶׁנִּטְמְאוּ בְּמֵת מַזִּין עֲלֵיהֶן בַּשְּׁלִישִׁי וּשְׁבִיעִי וַהֲרֵי הֵם טְהוֹרִין מִטֻּמְאַת מֵת אַף עַל פִּי שֶׁהֵן טְמֵאִין טֻמְאָה אַחֶרֶת. שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט יט) "וְהִזָּה הַטָּהֹר עַל הַטָּמֵא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי" הָא לְמַדְתָּ שֶׁהַזָּיָה מוֹעֶלֶת לוֹ אַף עַל פִּי שֶׁהוּא טָמֵא. וְכֵן הֶעֱרֵל מְקַבֵּל הַזָּאָה. כֵּיצַד. עֶרֶל שֶׁנִּטְמָא בְּמֵת וְהִזָּה עָלָיו שְׁלִישִׁי וּשְׁבִיעִי הֲרֵי זֶה טָהוֹר מִטֻּמְאַת מֵת. וּכְשֶׁיָּמוּל טוֹבֵל וְאוֹכֵל בְּקָדָשִׁים לָעֶרֶב:

ד מִצְוַת אֲזוֹב שְׁלֹשָׁה קְלָחִין וְכָל קֶלַח וְקֶלַח גִּבְעוֹל אֶחָד. נִמְצְאוּ שְׁלֹשָׁה גִּבְעוֹלִין. וּשְׁיָרָיו שְׁנַיִם. אוֹ אִם לָקַח שְׁנַיִם בַּתְּחִלָּה וַאֲגָדָן כָּשֵׁר. נִתְפָּרְדוּ הַגִּבְעוֹלִין וְנִשְׁרוּ הֶעָלִין אֲפִלּוּ לֹא נִשְׁאַר מִכָּל גִּבְעוֹל מֵהֶם אֶלָּא כָּל שֶׁהוּא כָּשֵׁר שֶׁשְּׁיָרֵי הָאֲזוֹב בְּכָל שֶׁהוּא. קֶלַח שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שְׁלֹשָׁה בַּדִּין מְפֻסְּקוֹ וְאַחַר כָּךְ אוֹגֵד שְׁלָשְׁתָּן שֶׁמִּצְוָתוֹ לִהְיוֹת אֲגֻדָּה אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נִתְפָּרֵשׁ בַּתּוֹרָה שֶׁיִּהְיֶה אֲגֻדָּה. פְּסָקוֹ וְלֹא אֲגָדוֹ אוֹ שֶׁאֲגָדוֹ וְלֹא פְּסָקוֹ אוֹ שֶׁלֹּא פְּסָקוֹ וְלֹא אֲגָדוֹ וְהַזָּה בּוֹ כָּשֵׁר. הָאֲזוֹב הַקָּצָר אוֹגְדוֹ בְּחוּט עַל הַסּוּף וְכַיּוֹצֵא בּוֹ וְטוֹבֵל בְּמַיִם וּמַעֲלֶה וְאוֹחֵז בָּאֲזוֹב וּמַזֶּה. נִסְתַּפֵּק לוֹ אִם מִן הַחוּט הִזָּה אוֹ מִן הַכּוּשׁ אוֹ מִן הַגִּבְעוֹל הַזָּאָתוֹ פְּסוּלָה:

ה אֵין מַזִּין לֹא בְּיוֹנְקוֹת הָאֲזוֹב וְלֹא בַּתְּמָרוֹת אֶלָּא בַּגִּבְעוֹלִין. אֲלוּ הֵן הַיּוֹנְקוֹת גִּבְעוֹלִין שֶׁלֹּא גָּמְלוּ. וּמִי שֶׁהֻזָּה עָלָיו בְּיוֹנְקוֹת וְנִכְנַס לַמִּקְדָּשׁ פָּטוּר. וּמֵאֵימָתַי מַזִּין בָּאֲזוֹב מִשֶּׁיָּנֵץ. וְאֲזוֹב שֶׁהֻזָּה בּוֹ מֵי נִדָּה כָּשֵׁר לְטַהֵר בּוֹ אֶת הַמִּצְרָע. כָּל אֲזוֹב שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֵׁם לָוִי פָּסוּל. וְהָאֲזוֹב שֶׁקּוֹרִין אוֹתוֹ אֲזוֹב בְּיִחוּד הוּא הַכָּשֵׁר וְהוּא הָאֲזוֹב שֶׁאוֹכְלִין אוֹתוֹ בַּעֲלֵי בָּתִּים. אֲבָל זֶה שֶׁקּוֹרִין אוֹתוֹ אֲזוֹב יוֹן וְאֲזוֹב כַּחְלִית וְאֲזוֹב מִדְבָּרִי פָּסוּל:

ו אֲזוֹב שֶׁל אֲשֵׁרָה וְשֶׁל עִיר הַנִּדַּחַת וְשֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה וְשֶׁל תְּרוּמָה טְמֵאָה פְּסוּלָה. שֶׁל תְּרוּמָה טְהוֹרָה לֹא יַזֶּה וְאִם הִזָּה כָּשֵׁר:

ז אֲזוֹב שֶׁלִּקְּטוֹ לְעֵצִים וְנָפְלוּ עָלָיו מַשְׁקִין מְנַגְּבוֹ וְהוּא כָּשֵׁר לְהַזָּיָה. לִקְּטוֹ לָאָכְלִין וְנָפְלוּ עָלָיו מַשְׁקִין אַף עַל פִּי שֶׁנִּגְּבוֹ פָּסוּל שֶׁהֲרֵי נִטְמָא לְהַזָּיָה שֶׁכָּל הַמַּשְׁקִין וְכָל הָאָכָלִין וְכָל הַכֵּלִים הֲרֵי הֵן כִּטְמֵאִים לְעִנְיַן חַטָּאת כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. לִקְּטוֹ לְחַטָּאת הֲרֵי זֶה כְּנִלְקָט לְעֵצִים וְאִם נָפְלוּ עָלָיו מַשְׁקִין מְנַגְּבוֹ וּמַזֶּה בּוֹ:

## פרק יב

א אָדָם שֶׁנִּטְמָא בְּמֵת וְהִזָּה עָלָיו כֵּיוָן שֶׁנִּגַּע כָּל שֶׁהוּא מִמֵּי הַנִּדָּה בְּכָל מָקוֹם מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ שֶׁל טָמֵא עָלְתָה לוֹ הַזָּיָה. אֲפִלּוּ נָפְלָה הַהַזָּאָה עַל רֹאשׁ אֶצְבָּעוֹ אוֹ עַל רֹאשׁ שְׂפָתוֹ. אֲבָל אִם נָגְעָה בִּלְשׁוֹנוֹ אֵינָהּ כְּלוּם. אַף עַל פִּי שֶׁהַלָּשׁוֹן כְּאֵיבָרִים שֶׁבִּגְלוּי לְעִנְיַן טֻמְאָה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. אֵינָן כְּאֵיבָרִים שֶׁבִּגְלוּי לְעִנְיַן הַזָּאָה וּטְבִילָה. וְכֵן כְּלִי שֶׁנִּטְמָא בְּמֵת וְהִזָּה עָלָיו כֵּיוָן שֶׁהִגִּיעַ לְגוּפוֹ שֶׁל כְּלִי כָּל שֶׁהוּא מִמֵּי הַנִּדָּה עָלְתָה לוֹ הַזָּאָה:

ב שְׁנֵי כֵּלִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי אָדָם שֶׁנִּתְכַּוְּנוּ לְהַזּוֹת עַל שְׁנֵיהֶן כְּאַחַת וְהִזָּה עַל אֶחָד מֵהֶן. וְנָטְפוּ הַמַּיִם מֵעַל הָרִאשׁוֹן עַל הַשֵּׁנִי הֲרֵי הַשֵּׁנִי בְּטֻמְאָתוֹ עַד שֶׁיִּפְלוּ עָלָיו הַמַּיִם מֵהַזָּיַת הַמַּזֶּה לֹא מִן הַתַּמְצִית. הִזָּה עַל שְׁנֵי כֵּלִים וְנִסְתַּפֵּק לוֹ אִם הִזָּה עַל שְׁנֵיהֶן כְּאֶחָד אוֹ מֻחֲבֵרוֹ נִמְצָה עָלָיו הַזָּיָתוֹ פְּסוּלָה:

ג מַחַט שֶׁנְּתוּנָה עַל הַחֶרֶשׂ וְהִזָּה עָלֶיהָ סָפֵק עַל הַמַּחַט הִזָּה סָפֵק מִן הַחֶרֶשׂ נִמְצָה עָלֶיהָ הַזָּיָתוֹ פְּסוּלָה:

ד כֵּלִים הַמְצֻלָּין שֶׁמְּחֻבָּרִין זֶה לָזֶה בְּמַסְמְרִים. כְּגוֹן מִסְפֶּרֶת שֶׁל פָּרָקִים וְאִזְמֵל שֶׁל רְהִיטְנִי וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן. בְּשָׁעַת מְלָאכָה חִבּוּר לְטֻמְאָה וּלְהַזָּיָה. שֶׁלֹּא בְּשָׁעַת מְלָאכָה אֵינוֹ חִבּוּר לֹא לָזֶה וְלֹא לָזֶה. כֵּיצַד הֵן חִבּוּר לְטֻמְאָה וּלְהַזָּיָה. שֶׁאִם נִטְמָא אֶחָד מֵהֶן בְּשָׁעַת מְלָאכָה נִטְמָא הַשֵּׁנִי. וְאִם הִזָּה עַל אֶחָד מֵהֶן בְּשָׁעַת מְלָאכָה עָלְתָה הַזָּיָה לִשְׁנֵיהֶן וּכְאִלּוּ הֵן גּוּף אֶחָד. וְכֵיצַד אֵינוֹ חִבּוּר לֹא לְטֻמְאָה וְלֹא לְהַזָּיָה. שֶׁאִם נִטְמָא אֶחָד מֵהֶן שֶׁלֹּא בְּשָׁעַת מְלָאכָה לֹא נִטְמָא חֲבֵרוֹ. וְאִם נִטְמְאוּ שְׁנֵיהֶן וְהִזָּה עַל אֶחָד מֵהֶן שֶׁלֹּא בְּשָׁעַת מְלָאכָה לֹא טָהֵר חֲבֵרוֹ אַף עַל פִּי שֶׁהֵן מְחֻבָּרִין. וְזֶהוּ דִּין תּוֹרָה. אֲבָל מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים גָּזְרוּ שֶׁיִּהְיוּ חִבּוּר לְטֻמְאָה אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא בְּשָׁעַת מְלָאכָה גְּזֵרָה מִשּׁוּם שָׁעַת מְלָאכָה. וּלְעוֹלָם אִם נָגְעָה בְּאֶחָד מֵהֶן טֻמְאָה נִטְמָא חֲבֵרוֹ. וְכֵן גָּזְרוּ עֲלֵיהֶן שֶׁלֹּא יִהְיוּ חִבּוּר לְהַזָּיָה אֲפִלּוּ בְּשָׁעַת מְלָאכָה גְּזֵרָה מִשּׁוּם שָׁעַת מְלָאכָה. וּלְעוֹלָם אִם הִזָּה עַל אֶחָד מֵהֶן לֹא טָהֵר חֲבֵרוֹ עַד שֶׁיַּזֶּה גַּם עָלָיו. הִנֵּה לָמַדְתָּ שֶׁכָּל מָקוֹם שֶׁאַתָּה שׁוֹמֵעַ חִבּוּר לְטֻמְאָה וְאֵינוֹ חִבּוּר לְהַזָּיָה אֵין זֶה אֶלָּא גְּזֵרָה מִדִּבְרֵיהֶם עַל הַדֶּרֶךְ שֶׁבֵּאַרְנוּ:

ה שְׁנֵי כֵּלִים שֶׁחִבְּרָן עַד שֶׁנַּעֲשׂוּ כְּגוּף אֶחָד. כְּגוֹן שֶׁתָּפַר שְׁנֵי בְּגָדִים אוֹ שְׁתֵּי יְרִיעוֹת הֲרֵי אֵלּוּ חִבּוּר לְטֻמְאָה וּלְהַזָּאָה מִפְּנֵי שֶׁהֵן כִּכְלִי אֶחָד:

ו שְׁלַל הַכּוֹבְסִין וְהַבֶּגֶד שֶׁהוּא תָּפוּר בְּכִלְאַיִם וְהֵן עוֹמְדִין לְהִתְיָרֵן אֵינוֹ חִבּוּר לְהַזָּיָה וַהֲרֵי הֵן חִבּוּר לְטֻמְאָה. וְכֵן הַסְּלָעִים שֶׁבַּקַּנְתָּל. וְהַמִּטָּה שֶׁל טַרְבָּל. וְקֶרֶן שֶׁל כְּלִיבָה. וְקַרְנַיִם שֶׁל יוֹצְאֵי דְּרָכִים. וְשַׁלְשֶׁלֶת הַמַּפְתְּחוֹת. חִבּוּר לְטֻמְאָה וְלֹא לְהַזָּאָה. אֶלָּא צָרִיךְ שֶׁיִּגְּעוּ הַמַּיִם מִן הַמַּזֶּה בְּכָל סַל וְסַל. וּבְכָל מַפְתֵּחַ וּמַפְתֵּחַ. וּבְכָל קֶרֶן וְקֶרֶן. וּבְכָל קוֹרָה וְקוֹרָה מִמִּטָּה זוֹ הַמְצֻלָּת:

ז הַמְחֻבָּר שָׁלֹשׁ כְּסָתוֹת שֶׁל צֶמֶר וְשֵׁשׁ שֶׁל פִּשְׁתָּן. אוֹ שְׁלֹשָׁה סְדִינִים אוֹ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מִטְפָּחוֹת. הֲרֵי אֵלּוּ חִבּוּר לְטֻמְאָה וּלְהַזָּאָה. יֶתֶר מִכָּאן חִבּוּר לְטֻמְאָה וְלֹא לְהַזָּאָה. חָלוּק אֶחָד וְטַלִּית אַחַת וּקְלוּבְקָרִין אֶחָד הֲרֵי הֵן חִבּוּר לְטֻמְאָה וּלְהַזָּיָה אֲפִלּוּ הָיוּ אֲרָכִין בְּיוֹתֵר אוֹ רְחָבִין בְּיוֹתֵר כָּל שֶׁהֵן. וְאֵי זֶהוּ קְלוּבְקָרִין זֶה שְׁנֵי בְּגָדִים שֶׁמַּנִּיחִין צֶמֶר גֶּפֶן בֵּינֵיהֶן וְתוֹפְרִין אוֹתָן כְּאַחַת וְעוֹשִׂין מֵהֶן חָלוּק לִימוֹת הַגְּשָׁמִים:

ח כְּסוּי הַמֻּחְבָּר בְּשַׁלְשֶׁלֶת. הִזָּה עַל הַמַּחַם טָהֵר הַכֹּל. הִזָּה עַל הַכְּסוּי לֹא טָהֵר הַמַּחַם עַד שֶׁיַּזֶּה עָלָיו:

ט הַזּוֹג וְהָעִנְבָּל חִבּוּר לְטֻמְאָה וּלְהַזָּאָה וְאִם הִזָּה עַל אֶחָד מֵהֶן טָהֲרוּ שְׁנֵיהֶן:

י הַטָּווּי שֶׁטָּווּים בּוֹ הַפִּשְׁתִּים אוֹ שׁוֹזְרִין בּוֹ הַחֲבָלִים שְׁלֹשָׁה גּוּפִין יֵשׁ בּוֹ. הָעֵץ שֶׁמְּלַפְּפִין עָלָיו הַטָּווּי וְהוּא הַנִּקְרָא כּוּשׁ. וְהַנְּחֹשֶׁת אוֹ הַבַּרְזֶל שֶׁבְּרֹאשׁ הָעֵץ וְהוּא הַנִּקְרָא צִנּוֹרָא שֶׁבָּהּ פּוֹתְלִין וְטוֹוְרִין. וְהָרַחַיִם שֶׁבְּאֶמְצַע הַכּוּשׁ וְהִיא הַנִּקְרֵאת פִּיקָא. הַכּוּשׁ שֶׁפּוֹתְלִין בּוֹ הַחֲבָלִים שֶׁנִּטְמָא לֹא יַזֶּה עַל הַפִּיקָא שֶׁלּוֹ וְלֹא עַל הַכּוּשׁ אֶלָּא עַל הַצִּנּוֹרָא. וְאִם הִזָּה עַל אֶחָד מִשְּׁלָשְׁתָּן טָהֵר הַכֹּל. וְשֶׁל פִּשְׁתָּן מַזֶּה עַל אֶחָד מִשְּׁלָשְׁתָּן לְכַתְּחִלָּה שֶׁשְּׁלָשְׁתָּן חִבּוּר:

יא עוֹר שֶׁל עֲרִיסָה שֶׁהוּא מְחֻבָּר לְפִיקוֹת. חִבּוּר לְטֻמְאָה וּלְהַזָּאָה. הַמַּלְבֵּן שֶׁל מִטּוֹת אֵינוֹ חִבּוּר לֹא לְטֻמְאָה וְלֹא לְהַזָּאָה:

יב כָּל יְדוֹת הַכֵּלִים הַקְּדוּחוֹת כְּגוֹן נֹצֶב הַסַּכִּין וְכַיּוֹצֵא בּוֹ שֶׁהַנֹּצֶב נָקוּב וְהַבַּרְזֶל נִכְנָס בּוֹ חִבּוּר לְטֻמְאָה וּלְהַזָּאָה. אֲבָל הַיְּדוֹת הַחֲרוּקוֹת כְּגוֹן עֵץ הַחֲנִית שֶׁהָעֵץ נִכְנָס בַּבַּרְזֶל אֵינוֹ חִבּוּר לְהַזָּאָה:

## פרק יג

א מַעֲלוֹת יְתֵרוֹת עָשׂוּ בְּטָהֳרַת הַחַטָּאת. שֶׁהָאָדָם הַטָּהוֹר אֲפִלּוּ טָבַל לְקֹדֶשׁ וְעוֹמֵד וּמְשַׁמֵּשׁ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ אֵינוֹ טָהוֹר לְחַטָּאת וְלֹא לִשְׂרֵפַת הַפָּרָה וְלֹא לְמִלּוּי הַמַּיִם וְלֹא לְקַדְּשָׁן וְלֹא לְהַזּוֹת עַד שֶׁיִּטְבֹּל לְשֵׁם חַטָּאת וַאֲחַר כָּךְ יִהְיֶה טָהוֹר לְחַטָּאת. וְכֵן הַכֵּלִים אֲפִלּוּ מִזְרָק שֶׁבָּעֲזָרָה אֵינוֹ טָהוֹר לְחַטָּאת עַד שֶׁיַּטְבִּילוּהוּ לְשֵׁם חַטָּאת. וְכֵן כָּל הָאֲכָלִין וְכָל הַמַּשְׁקִין אַף עַל פִּי שֶׁהֵן טְהוֹרִין חֲרֵי הֵן לְעִנְיַן חַטָּאת כְּאֲכָלִין וּמַשְׁקִין הַמְטַמְּאִין:

ב כָּל כְּלֵי הָרְאוּי לְמִשְׁכָּב אוֹ לְמוֹשָׁב אַף עַל פִּי שֶׁהוּא טָהוֹר לְגַבֵּי הַקֹּדֶשׁ חֲרֵי הוּא לְגַבֵּי חַטָּאת כְּמִדְרַס הַזָּב עַד שֶׁיַּטְבִּילוּהוּ לְשֵׁם חַטָּאת. יוֹחָנָן בֶּן גַּדְגְּדָא הָיָה אוֹכֵל בְּטָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ כָּל יָמָיו וְהָיָה מִטְפַּחְתּוֹ כְּמִדְרַס הַזָּב לְעִנְיַן הַחַטָּאת:

ג כָּל וְלַד הַטְּמֵאוֹת אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ מְטַמֵּא אָדָם וְלֹא כֵלִים אֲפִלּוּ לְקֹדֶשׁ כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. חֲרֵי הוּא מְטַמֵּא אָדָם וְכֵלִים לְחַטָּאת. לְפִיכָךְ אָמְרוּ הַמְקַדֵּשׁ אֶת מֵי חַטָּאת לֹא יִגְעל אֶת הַסַּנְדָּל. שֶׁמָּא יִפָּלוּ מַשְׁקִין עַל הַסַּנְדָּל וְנִמְצָא הַסַּנְדָּל טָמֵא שֶׁכָּל הַמַּשְׁקִין טְמֵאִין הֵן לְגַבֵּי הַחַטָּאת וְיִתְטַמֵּא זֶה הַמְקַדֵּשׁ בִּנְגִיעָתוֹ בְּסַנְדָּל וְנִמְצְאוּ מֵי חַטָּאת טְמֵאִים:

ד מִי שֶׁנִּטְמְאוּ יָדָיו בְּלֹבַד בַּדְּבָרִים הַמְטַמְּאִין אֶת הַיָּדַיִם כְּגוֹן שֶׁנָּגַע בָּאֲכָלִין אוֹ בְּמַשְׁקִין וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן אַף עַל פִּי שֶׁהוּא טָהוֹר לַקֹּדֶשׁ וְאֵינוֹ צָרִיךְ אֶלָּא טְבִילַת יָדָיו בְּלֹבַד כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר. חֲרֵי נִטְמָא כָּל גּוּפוֹ לְעִנְיַן הַחַטָּאת וְצָרִיךְ טְבִילָה. אֲפִלּוּ לֹא נִטְמְאוּ אֶלָּא יָדוֹ אַחַת נִטְמָא כֻּלּוֹ וַחֲרֵי הוּא רִאשׁוֹן לְטֻמְאָה:

ה כָּל הַטָּעוּן טְבִילָה בֵּין מִן הַתּוֹרָה בֵּין מִדִּבְרֵיהֶם מְטַמֵּא אֶת מֵי חַטָּאת וְאֶת אֵפֶר הַחַטָּאת וְאֶת הַמַּזֶּה מֵי חַטָּאת בְּמַגָּע וּבְמַשָּׂא. וְכֵן מְטַמֵּא אֶת הָאָזוֹב הַמְכֻשָּׁר וְאֶת הַמַּיִם שֶׁנִּתְמַלְּאוּ וַעֲדַיִן לֹא נִתְקַדְּשׁוּ. וְאֶת הַכְּלֵי הֶרְיֵקָן הַטָּהוֹר לְחַטָּאת. מְטַמֵּא כָּל אֶחָד מֵאֵלּוּ בְּמַגָּע אֲבָל לֹא בְּמַשָּׂא. וְטָמֵא שֶׁנָּגַע בְּמִקְצָת אֵפֶר חַטָּאת פָּסַל אֶת כֻּלּוֹ:

ו אֵין מוֹנִין לְחַטָּאת רִאשׁוֹן וְשֵׁנִי וּשְׁלִישִׁי כְּדֶרֶךְ שֶׁמּוֹנִין לִתְרוּמָה וּלְקֹדֶשׁ. כֵּיצַד. עֲשָׂרָה שֶׁטָּבְלוּ לְשֵׁם חַטָּאת וְנִטְמָא אֶחָד מֵהֶן אֲפִלּוּ לֹא נִטְמָא אֶלָּא לְגַבֵּי חַטָּאת בִּלְבַד כְּגוֹן שֶׁנִּטְמְאוּ יָדוֹ בִּלְבַד וְנָגַע בַּחֲבֵרוֹ וַחֲבֵרוֹ בַּחֲבֵרוֹ אֲפִלּוּ הֵן מֵאָה כֻּלָּן טְמֵאִין לְחַטָּאת. וְכֵן כֵּלִים הַטְּהוֹרִים לְחַטָּאת שֶׁנִּטְמָא כְּלִי מֵהֶן אֲפִלּוּ לֹא נִטְמְאוּ אֶלָּא אֲחוֹרָיו בִּלְבַד לְגַבֵּי חַטָּאת כְּגוֹן שֶׁנָּגְעוּ מַשְׁקִין בַּאֲחוֹרָיו וְנָגַע כְּלִי זֶה בִּכְלִי שֵׁנִי וְשֵׁנִי בִּשְׁלִישִׁי נִטְמְאוּ הַכֵּלִים כֻּלָּן לְגַבֵּי הַחַטָּאת וַאֲפִלּוּ הֵן מֵאָה:

ז כָּל הָרְאוּי לְהִתְטַמֵּא בְּמִדְרַס הַזָּב אַף עַל פִּי שֶׁהוּא טָהוֹר לְקֹדֶשׁ אִם הֵנִידוֹ הַטָּהוֹר לְחַטָּאת נִטְמָא אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נָגַע בּוֹ. וְכֵן הַטָּהוֹר לְחַטָּאת שֶׁהֵנִיד אֶת הָאָדָם שֶׁאֵינוֹ טָהוֹר לְחַטָּאת. אוֹ שֶׁהֵנִיד אֶת רֵקוֹ אוֹ אֶת מֵימֵי רַגְלָיו שֶׁל אָדָם זֶה. נִטְמָא אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נָגַע בּוֹ. אֲבָל כְּלִי שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לְמִדְרַס אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶת הַטָּהוֹר לְחַטָּאת אֶלָּא אִם כֵּן נָגַע בּוֹ:

ח כְּלִי הַטָּמֵא בְּטֻמְאַת מֵת אִם הֵנִידוֹ הַטָּהוֹר לְחַטָּאת נִטְמָא וְאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נָגַע בּוֹ וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין טְמֵא מֵת מְטַמֵּא בְּמַשָּׂא כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. כֵּיצַד. מַפְתֵּחַ שֶׁהוּא טְמֵא מֵת שֶׁהָיָה תָּלוּי בַּדֶּלֶת וְסָגַר הַטָּהוֹר לְחַטָּאת אֶת הַדֶּלֶת הוֹאִיל וְהֵנִיד אֶת הַמַּפְתֵּחַ הַטָּמֵא נִטְמָא. וְכֵן אִם הֵסִיט אֶת הַשֶּׁרֶץ וְאֶת שִׁכְבַת זֶרַע חֲרֵי זֶה טָמֵא לְחַטָּאת אַף עַל פִּי שֶׁאֵין אֵלּוּ מְטַמְּאִין בְּמַשָּׂא כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר:

ט הַטָּהוֹר לְחַטָּאת שֶׁנָּגַע בִּכְלִים שֶׁהָיוּ לְמַעְלָה מִן הַזָּב וְכַיּוֹצֵא בּוֹ וְהֵן הַנִּקְרָאִין מַדָּף אַף עַל פִּי שֶׁהוּא טָהוֹר לְקֹדֶשׁ נִטְמָא לְחַטָּאת. וְכֵן כְּלֵי הַטָּהוֹר לְחַטָּאת שֶׁנָּגַע בְּמַדָּף נִטְמָא לְחַטָּאת:

י הַטָּהוֹר לְחַטָּאת שֶׁנָּגַע בָּאֲכָלִין וּמַשְׁקִין בֵּין טְהוֹרִין בֵּין טְמֵאִים שֶׁכָּל אֲכָלִין וּמַשְׁקִין לְגַבֵּי חַטָּאת אֵינָן טְהוֹרִין אִם נָגַע בָּהֶן בְּיָדוֹ נִטְמָא כָּל גּוּפוֹ כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. נָגַע בָּהֶן בְּרִגְלוֹ אוֹ בִּשְׂאָר גּוּפוֹ אוֹ שֶׁהֶסִיטָן בְּיָדוֹ וְלֹא נָגַע בָּהֶן טָהוֹר. וְכֵן אִם נָגַע בְּתַנּוּר וְכַיּוֹצֵא בּוֹ מִשְׂאָר כֵּלִים שֶׁאֵינָם טְהוֹרִין לְחַטָּאת נִטְמָא

כֵּלוּ. אֲבָל אִם נָגַע בִּרַגְלוֹ בָּהֶן חֲרִי הוּא טָהוֹר לְחַטָּאת כְּמוֹ שֶׁהָיָה׃

**יא** הַטָּהוֹר לְחַטָּאת שֶׁהִכְנִיס רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ לְתוֹךְ מַיִם שֶׁנִּתְמַלְּאוּ לְחַטָּאת נִטְמָא מִפְּנֵי שֶׁהֵן שְׁאוּבִין. וּמִדִּבְרֵי סוֹפְרִים שֶׁהַבָּא רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ בְּמַיִם שְׁאוּבִין נִטְמָא כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר׃

**יב** הַכֹּל נֶאֱמָנִין עַל טָהֳרַת הַחַטָּאת וַאֲפִלּוּ עַמֵּי הָאָרֶץ מִפְּנֵי חֶזְקָתָהּ. וּמַעֲלוֹת אֵלּוּ שֶׁעָשׂוּ בָּהּ הַכֹּל נִזְהָרִין בָּהּ. וַחֲרִי נֶאֱמַר בַּתּוֹרָה (במדבר יט ט) ״וְהָיְתָה לַעֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת״ כָּל יִשְׂרָאֵל רְאוּיִין לִשְׁמִירָה. לְפִיכָךְ עַם הָאָרֶץ שֶׁהֵבִיא כְּלֵי מִבֵּיתוֹ אֲפִלּוּ כְּלֵי חֶרֶס וְאָמַר כְּלֵי זֶה טָהוֹר לְחַטָּאת חֲרִי זֶה טָהוֹר וּמְקֻדָּשִׁין בּוֹ וּמַזִּין מִמֶּנּוּ. וַאֲפִלּוּ עַל פִּי שֶׁאוֹתוֹ כְּלִי טָמֵא לְקֹדֶשׁ וְלִתְרוּמָה. וְכֵן עַם הָאָרֶץ שֶׁאָמַר טָהוֹר אֲנִי לְחַטָּאת אוֹ שֶׁהָיוּ מֵי חַטָּאת אֶצְלוֹ וְאָמַר טְהוֹרִין הֵן נֶאֱמָן. שֶׁאֵין אָדָם מִישְׂרָאֵל מְזַלְזֵל בָּהּ׃

## פרק יד

**א** כְּלִי חֶרֶס שֶׁהָיָה בּוֹ אֵפֶר חַטָּאת וְנָגַע בּוֹ שֶׁרֶץ מִצִּדּוֹ טָהוֹר שֶׁאֵין כְּלִי חֶרֶס מִטַּמֵּא מִגַּבּוֹ אֲפִלּוּ לְגַבֵּי חַטָּאת. הִנִּיחַ הַכְּלִי עַל גַּבֵּי הַשֶּׁרֶץ אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נִטְמָא הַכְּלִי חֲרֵי הָאֵפֶר טָמֵא שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ט) ״וְהִנִּיחַ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמָקוֹם טָהוֹר״ וְאֵין זֶה מָקוֹם טָהוֹר. וְלֹא עַל גַּבֵּי הַשֶּׁרֶץ בִּלְבַד אֶלָּא אֲפִלּוּ הִנִּיחוֹ עַל גַּבֵּי אֹכֶל שֶׁנִּי וְכַיּוֹצֵא בּוֹ מִדְּבָרִים שֶׁטֻּמְאָתָן טֻמְאָה קַלָּה וְהֵם מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים חֲרֵי נִטְמָא הָאֵפֶר שֶׁנֶּאֱמַר בְּמָקוֹם טָהוֹר שֶׁלֹּא יִהְיֶה עַל [גַּבֵּי] שׁוּם טֻמְאָה בָּעוֹלָם. וְכֵן כְּלִי חֶרֶס שֶׁהָיָה בּוֹ אֵפֶר חַטָּאת וְנָתוּן עַל אֲרֻבָּה שֶׁבַּבַּיִת טָמֵא. אִם הָיָה הַכְּלִי מְשֻׁלְשָׁל לַבַּיִת נִטְמָא הָאֵפֶר וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּאֲרֻבָּה פּוֹתֵחַ טֶפַח. וְאִם לֹא הָיָה מְשֻׁלְשָׁל אִם הָיָה בָּאֲרֻבָּה פּוֹתֵחַ טֶפַח טָמֵא׃

**ב** הָיָה הַכְּלִי שֶׁל אֶבֶן. בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ פּוֹתֵחַ טֶפַח בֵּין שֶׁאֵין בָּהּ הָאֵפֶר טָהוֹר׃

**ג** וְכֵן כְּלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אֵפֶר אוֹ מַיִם מְקֻדָּשִׁים וּמַקֶּף צָמִיד פָּתִיל וְנָתוּן בְּאֹהֶל הַמֵּת. חֲרֵי הָאֵפֶר וְהַמַּיִם טְמֵאִים שֶׁאֵין אֵפֶר הַחַטָּאת נִצֶּלֶת בְּצָמִיד פָּתִיל שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ט) ״בְּמָקוֹם טָהוֹר״ וְאֵין זֶה מָקוֹם טָהוֹר׃

**ד** וְכֵן אֲכָלִין וּמַשְׁקִין שֶׁל קֹדֶשׁ אֵינָן נִצָּלִין בְּצָמִיד פָּתִיל. אֲבָל מַיִם שֶׁאֵינָן מְקֻדָּשִׁין וּכְלֵי רֵיקָן הַטָּהוֹר לְחַטָּאת נִצָּל בְּצָמִיד פָּתִיל. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים כְּשֶׁהָיוּ הַבְּעָלִים טְהוֹרִים. אֲבָל אִם נִטְמְאוּ הַבְּעָלִים נִפְסְלוּ הַמַּיִם בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵן. כֵּיצַד. הָיוּ מֵימָיו מֻקָּפִין צָמִיד פָּתִיל וְהוּא וְהֵם בְּאֹהֶל הַמֵּת שְׁנֵיהֶן טְמֵאִים. הָיָה הוּא מִבַּחוּץ וְהַמַּיִם שֶׁאֵינָן מְקֻדָּשִׁין מִבִּפְנִים שְׁנֵיהֶן טְהוֹרִין. הוּא בִּפְנִים וְהַמַּיִם בַּחוּץ כְּשֵׁם שֶׁהוּא טָמֵא כָּךְ מֵימָיו פְּסוּלִין׃

**ה** הַטָּהוֹר לְחַטָּאת שֶׁהָיָה עוֹמֵד עַל גַּבֵּי הַתַּנּוּר וְכַיּוֹצֵא בּוֹ מִכֵּלִים שֶׁאֵינָם טְהוֹרִים לְחַטָּאת וּפָשַׁט יָדוֹ חוּץ לַתַּנּוּר וּכְלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מֵי חַטָּאת בְּיָדוֹ. וְכֵן קָנֶה הַמַּטָּל עַל גַּבֵּי הַתַּנּוּר וּשְׁנֵי כֵּלִים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן מֵי חַטָּאת תְּלוּיִין בּוֹ אֶחָד מִכָּאן וְאֶחָד מִכָּאן חֲרֵי אֵלּוּ טְמֵאִין לְפִי שֶׁאֵינָן בְּמָקוֹם הַטָּהוֹר לְחַטָּאת. וְהוֹאִיל וְהֵם נִשְׁעָנִין עַל הַתַּנּוּר חֲרֵי הֵן כְּאֵלּוּ מֻנָּחִין עַל גַּבָּיו. אֲבָל אִם הָיָה עוֹמֵד עַל הַתַּנּוּר וּבְיָדוֹ כְּלִי רֵיקָן הַטָּהוֹר לְחַטָּאת אוֹ מַיִם שֶׁאֵינָן מְקֻדָּשִׁין חֲרֵי אֵלּוּ טְהוֹרִין כְּמוֹת שֶׁהָיוּ. הָיָה עוֹמֵד חוּץ לַתַּנּוּר וּפָשַׁט יָדוֹ לַחַלּוֹן וְנָטַל כְּלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חַטָּאת וְהֶעֱבִירוֹ עַל גַּבֵּי הַתַּנּוּר חֲרֵי זֶה טָהוֹר. וְכֵן הַדָּיָה שֶׁעָבְרָה עַל גַּבֵּי טֻמְאָה כְּגוֹן מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן חֲרֵי זוֹ טְהוֹרָה׃

**ו** כְּלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מֵי חַטָּאת וּכְלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ קֹדֶשׁ שֶׁנִּגְּעוּ זֶה בָּזֶה חֲרֵי נִטְמָא כְּלִי שֶׁל חַטָּאת וְכָל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אֲבָל כְּלִי הַקֹּדֶשׁ טָהוֹר כְּשֶׁהָיָה. וְכֵן אִם נָגַע הַטָּהוֹר לַחַטָּאת בִּשְׁנֵיהֶן בִּשְׁתֵּי יָדָיו כְּשֶׁהֵן מַנָּחִין עַל הָאָרֶץ חֲרֵי נִטְמָא שֶׁל חַטָּאת שֶׁחֲרֵי הַטָּהוֹר לְחַטָּאת נִטְמָא בִּנְגִיעַת הַכְּלִי שֶׁאֵינוֹ טָהוֹר לְחַטָּאת כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ וְחָזַר וְטִמֵּא אֶת מֵי חַטָּאת׃

**ז** הִגְבִּיהַּ שְׁנֵי הַכֵּלִים בִּשְׁתֵּי יָדָיו שְׁנֵיהֶן טְמֵאִין זֶה שֶׁל חַטָּאת נִטְמָא מִפְּנֵי שֶׁנָּגַע בּוֹ אָדָם שֶׁנָּגַע בִּכְלִי שֶׁאֵינוֹ טָהוֹר לְחַטָּאת וְשֶׁל קֹדֶשׁ נִטְמָא מִפְּנֵי זֶה שֶׁהִגְבִּיהוֹ וְהוּא טָמֵא בִּנְשִׂיאַת מֵי נִדָּה שֶׁהֵן מְטַמְּאִין בְּמַשָּׂא מִפְּנֵי שֶׁנִּטְמְאוּ מֵחֲמַת הַכְּלִי שֶׁל קֹדֶשׁ. לְפִיכָךְ אִם הָיָה הַכְּלִי שֶׁל קֹדֶשׁ כָּרוּךְ בִּבְגָדוֹ וְהִגְבִּיהַּ בַּבְּגָדִים וְלֹא נָגַע בּוֹ וְהִגְבִּיהַּ הַחַטָּאת בְּיָדוֹ שְׁנֵיהֶן טְהוֹרִין שֶׁחֲרֵי לֹא נָגַע בַּכְּלִי וְלֹא נִטְמָא לְחַטָּאת. אֲבָל אִם הָיָה נוֹגֵעַ בִּכְלִי הַקֹּדֶשׁ בְּיָדוֹ אֲפִלּוּ הָיָה שֶׁל חַטָּאת בִּבְגָדִים שְׁנֵיהֶם טְמֵאִין׃

**ח** הֵסִיט אֶת שְׁנֵי הַכֵּלִים בְּיָדוֹ וְלֹא נָגַע בָּהֶן שְׁנֵיהֶן טְהוֹרִין שֶׁאֵין הַכְּלִי שֶׁאֵינוֹ טָהוֹר לְחַטָּאת מְטַמֵּא אֶת הַטָּהוֹר לְחַטָּאת עַד שֶׁיָּגַע בּוֹ בְּיָדוֹ אֶלָּא אִם כֵּן הָיָה רָאוּי לְמִדְרָס כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ׃

ט כָּל סְפֵק הַטֻּמְאוֹת שֶׁהוּא טָהוֹר לְגַבֵּי תְּרוּמָה כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר חֻלִּי הוּא טָהוֹר לְחַטָּאת. וְכָל הַסְּפֵקוֹת שֶׁתּוֹלִין בָּהֶן אֶת הַתְּרוּמָה אִם נוֹלְדוּ בְּחַטָּאת חֻלִּי אֲלוּ נִשְׂפָּכִין. וְאִם נַעֲשׂוּ טָהֳרוֹת עַל גַּבֵּי אוֹתָן כֵּלִים וְאָדָם שֶׁנּוֹלְדוּ לָהֶן סְפֵקוֹת אֲלוּ שֶׁהַחַטָּאוֹת נִשְׂפָּכִין עֲלֵיהֶן חֻלִּי אוֹתָן הַטָּהֳרוֹת תְּלוּיוֹת. וְהָרְפּוֹת אֵינָן כְּכֵלִים וַחֻלִּי הֵן טָהוֹרוֹת לִתְרוּמָה וּלְקֹדֶשׁ וּלְחַטָּאת:

י דְּבֵלָה שֶׁל תְּרוּמָה שֶׁנָּפְלָה לְתוֹךְ מֵי חַטָּאת וּנְטָלָהּ וַאֲכָלָהּ אִם יֵשׁ בָּהּ כְּבֵיצָה הַמַּיִם טְמֵאִין. בֵּין שֶׁהָיְתָה הַדְּבֵלָה טְמֵאָה בֵּין שֶׁהָיְתָה טְהוֹרָה. שֶׁכָּל הָאֳכָלִין אֲפִלּוּ אֹכֶל קֹדֶשׁ אֵינוֹ טָהוֹר לְחַטָּאת. וְהָאוֹכְלָהּ חַיָּב מִיתָה מִפְּנֵי שֶׁאָכַל תְּרוּמָה טְמֵאָה. וְאִם אֵין בָּהּ כְּבֵיצָה הַמַּיִם בְּטָהֳרָתָן. שֶׁאֵין הָאֹכֶל מְטַמֵּא אֲחֵרִים עַד שֶׁיִּהְיֶה בּוֹ כְּבֵיצָה בֵּין לִתְרוּמָה בֵּין לְקֹדֶשׁ בֵּין לְחַטָּאת:

## פרק טו

א הַנּוֹגֵעַ בְּמֵי חַטָּאת שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ הַזָּאָה בֵּין אָדָם בֵּין כֵּלִים טָמֵא וְאֵינוֹ מְטַמֵּא בְּגָדִים בִּשְׁעַת מַגָּעוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט כא) "וְהַנֹּגֵעַ בְּמֵי הַנִּדָּה יִטְמָא עַד הָעָרֶב". הִנֵּה לָמַדְתָּ שֶׁמֵּי הַנִּדָּה אָב מְאַבּוֹת הַטֻּמְאוֹת שֶׁל תּוֹרָה. וְטֻמְאַת מַגָּעָן בְּכָל שֶׁהוּא. וְאִם הָיָה בָּהֶן כְּדֵי הַזָּאָה מְטַמְּאִין בְּמַגָּע וּבְמַשָּׂא. וְהַנּוֹגֵעַ בָּהֶן אוֹ שֶׁנּוֹשְׂאָן שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ מְטַמֵּא בְּגָדִים בִּשְׁעַת מַגָּעוֹ אוֹ בִּשְׁעַת מַשָּׂאוֹ עַד שֶׁיִּפְרֹשׁ מִמְּטַמְּאָיו שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט כא) "וּמַזֵּה מֵי הַנִּדָּה יְכַבֵּס בְּגָדָיו". אֵינוֹ מְדַבֵּר בְּמַזֶּה עַל הַטָּמֵא אִם טִהֵר אֶת הַטָּמֵא קַל וָחֹמֶר שֶׁיִּהְיֶה הוּא טָהוֹר. מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לָמְדוּ שֶׁזֶּה שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה וּמַזֵּה מֵי הַנִּדָּה לֹא נֶאֱמַר אֶלָּא לְשַׁעוּר שֶׁהַנּוֹגֵעַ אוֹ הַנּוֹשֵׂא מֵי נִדָּה שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן כְּדֵי הַזָּיָה שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ הַזָּאָה טָמֵא וּמְטַמֵּא בְּגָדִים דִּין תּוֹרָה. וְכַמָּה הוּא שִׁעוּר הַזָּאָה כְּדֵי שֶׁיִּטְבֹּל רָאשֵׁי גִּבְעוֹלִין שֶׁל אֵזוֹב בְּמַיִם. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים שֶׁמֵּי חַטָּאת מְטַמְּאִין בִּזְמַן שֶׁנִּגַּע בָּהֶן אוֹ נְשָׂאָן שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ קֹדֶם שֶׁיֵּעָשׂוּ מִצְוָתָן. אֲבָל אַחַר שֶׁעָשׂוּ מִצְוָתָן אֵינָן מְטַמְּאִין כְּלָל. כֵּיצַד. חֲרֵי שֶׁטָּבַל אֶת הָאֵזוֹב וְהִזָּה עַל הָאָדָם הַטָּמֵא אוֹ עַל הַכֵּלִים וְהָיוּ הַמַּיִם שׁוֹתְתִין וְיוֹרְדִין מֵעַל הַטָּמֵא לָאָרֶץ. וְכֵן הַמַּיִם הַנִּפְזִין בִּשְׁעַת הַזָּאָה עַל הָאָרֶץ אוֹ עַל הַטָּהוֹר חֲרֵי אוֹתָן הַמַּיִם טְהוֹרִים וְהַנּוֹגֵעַ בָּהֶן וְהַנּוֹשְׂאָן טָהוֹר. הִטְבִּיל אֶת הָאֵזוֹב לְהַזּוֹת עַל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה חֲרֵי הַמַּיִם הַמְנַטְּפִין כְּשֵׁרִין לְהַזּוֹת מֵהֶן כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. לְפִיכָךְ מְטַמְּאִין טֻמְאַת מֵי חַטָּאת לִפְי שֶׁלֹּא עָשׂוּ מִצְוָתָן שֶׁחֲרֵי הַטְּבִילָה הָיְתָה לְשֵׁם דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה:

ב אֵין מֵי חַטָּאת מְטַמְּאִין אֶת הַכֹּל קֹדֶם שֶׁיֵּעָשׂוּ מִצְוָתָן עַד שֶׁיִּהְיוּ טְהוֹרִין וּכְשֵׁרִין לְהַזָּאָה. אֲבָל מֵי חַטָּאת שֶׁנִּפְסְלוּ כְּגוֹן שֶׁנִּתְעָרֵב בָּהֶן מַיִם אוֹ שֶׁשָּׁתְתָה מֵהֶן בְּהֵמָה וְכֵיוֹצֵא בָּהֶן מֵאֲלוּ הַדְּבָרִים הַפּוֹסְלִין אוֹתָן אִם נָגַע בָּהֶן הַטָּהוֹר לִתְרוּמָה נִטְמָא בֵּין שֶׁנָּגַע בְּיָדָיו בֵּין שֶׁנָּגַע בִּשְׂאָר גּוּפוֹ. נָגַע בָּהֶן אָדָם הַטָּהוֹר לְחַטָּאת וַאֲפִלּוּ בְּיָדָיו חֲרֵי הוּא טָהוֹר כְּמוֹת שֶׁהָיָה:

ג מֵי חַטָּאת שֶׁנִּטְמְאוּ וְנָגַע בָּהֶן אַחַר שֶׁנִּטְמְאוּ אָדָם הַטָּהוֹר לִתְרוּמָה בֵּין בְּיָדָיו בֵּין בִּגּוּפוֹ נִטְמָא. וְאִם נָגַע בָּהֶן הַטָּהוֹר לְחַטָּאת בְּיָדָיו נִטְמָא. נָגַע בִּשְׂאָר גּוּפוֹ חֲרֵי הוּא טָהוֹר כְּמוֹת שֶׁהָיָה:

ד מֵי חַטָּאת שֶׁנָּפְלוּ לְתוֹכָן מֵי מַעְיָן אוֹ מֵי מִקְוֶה אוֹ מֵי פֵּרוֹת. אִם רֹב מֵי חַטָּאת מְטַמְּאִין בְּמַשָּׂא. וְאִם רֹב מֵי פֵּרוֹת אֵין מְטַמְּאִין. מֻחֶזָּה לְמֻחֶזָּה מְטַמְּאִין. אֵפֶר פָּרָה שֶׁנִּתְעָרֵב בְּאֵפֶר מַקֵּלָה וְקִדֵּשׁ בְּכֻלָּן אִם הָיָה הָרֹב אֵפֶר פָּרָה מְטַמְּאִין בְּמֵי נִדָּה. וְאִם הָיָה הָרֹב אֵפֶר מַקֵּלָה אֵין מְטַמְּאִין בְּמַגָּע אֲבָל מְטַמְּאִין בְּמַשָּׂא:

ה אֵפֶר כְּשֵׁר שֶׁנִּתְנוּ עַל גַּבֵּי הַמַּיִם שֶׁאֵינָן רְאוּיִין לְקַדְּשָׁן וְנָגַע בָּהֶן הַטָּהוֹר לִתְרוּמָה בֵּין בְּיָדָיו בֵּין בִּגּוּפוֹ נִטְמָא. נָגַע בָּהֶן הַטָּהוֹר לְחַטָּאת אֲפִלּוּ בְּיָדָיו חֲרֵי זֶה טָהוֹר כְּמוֹת שֶׁהָיָה:

ו מֵי חַטָּאת שֶׁנִּפְסְלוּ לֹא יִגָּבְלֵם בְּטִיט שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂם תַּקָּלָה לַאֲחֵרִים שֶׁמָּא יִגַּע בַּטִּיט וְיִטַּמֵּא. שֶׁמֵּי חַטָּאת אֵינָם בְּטֵלִין בְּטִיט שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ט) "חַטָּאת הִיא":

ז פָּרָה שֶׁשָּׁתְתָה מֵי חַטָּאת אַף עַל פִּי שֶׁנִּשְׁחֲטָה בְּתוֹךְ כ"ד שָׁעוֹת בְּשָׂרָהּ טָהוֹר שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יט ט) "לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי נִדָּה". בִּזְמַן שֶׁהֵן שְׁמוּרִין אֵינָן בְּטֵלִין. אֲבָל בִּזְמַן שֶׁשָּׁתָתָן פָּרָה בָּטְלוּ שֶׁחֲרֵי אֵינָם שְׁמוּרִין:

ח הַמַּזֶּה מֵחֲלוֹן שֶׁמַּזִּין מִמֶּנּוּ עַל הָרַבִּים. וְהַזֶּה עָלָיו וְנִכְנַס לַמִּקְדָּשׁ וְאַחַר כָּךְ נִמְצְאוּ הַמַּיִם פְּסוּלִין חֲרֵי זֶה פָּטוּר. שֶׁחֶזְקַת הַמַּיִם שֶׁמַּזִּין מֵהֶן עַל הָרַבִּים שֶׁהֵן כְּשֵׁרִין וַחֲרֵי זֶה כְּאָנוּס. אֲבָל אִם הָזֶּה עָלָיו מֵחֲלוֹן שֶׁל יָחִיד וְנִכְנַס לַמִּקְדָּשׁ וְנִמְצְאוּ הַמַּיִם פְּסוּלִין חַיָּב בְּקָרְבָּן עוֹלָה וְיוֹרֵד מִפְּנֵי שֶׁהָיָה לוֹ לִבְדֹּק עַל הַמַּיִם וְאַחַר כָּךְ יִכָּנֵס לַמִּקְדָּשׁ. מַחֲלִיקִים הָיוּ הָעָם בַּמַּיִם שֶׁשּׁוֹתְתִים בָּאָרֶץ מֵחֲלוֹן שֶׁל רַבִּים וְדוֹרְסִים אוֹתָן וְנִכְנָסִים לַמִּקְדָּשׁ וְלֹא הָיוּ חוֹשְׁשִׁין לָהֶן שֶׁמָּא פְּסוּלִין הֵן:

ט הַמַּזֶּה בְּאֵזוֹב הַטָּמֵא לְחַטָּאת. אִם יֵשׁ בּוֹ כְּבֵיצָה הַמַּיִם פְּסוּלִין וְהַזָּיָתוֹ [פְּסוּלָה]. אֵין בּוֹ כְּבֵיצָה הַמַּיִם כְּשֵׁרִים וְהַזָּאָתוֹ פְּסוּלָה. וְאֵזוֹב זֶה מְטַמֵּא חֲבֵרוֹ וַחֲבֵרוֹ לַחֲבֵרוֹ אֲפִלּוּ הֵן מֵאָה שֶׁאֵין מוֹנִין לְחַטָּאת:

ט הַמַּגְבִּיהַּ כְּלִי שֶׁהֶזֶּה עָלָיו וַהֲרֵי עָלָיו הַמַּיִם כְּדֵי הַזָּאָה טָהוֹר שֶׁהַמַּיִם שֶׁעָשׂוּ מִצְוָתָן אֵינָן מְטַמְּאִין כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ׃ בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְּסַיְּעָן